

RAPPORT

Konsekvensutredning av friluftsliv

Reguleringsplan for Ramsund Orlogsstasjon

Dato: 29.10.2024, rev 01.10.2025

Kvalitetssikring

Prosjektnummer	2302600	
Dato	29.10.2024	
Revidert	01.10.2025	OSO
Forfattere	01.10.2025	OSO
Godkjent av	01.10.2025	HEF

Innhold

1	TILTAKSBESKRIVELSE OG ALTERNATIV	5
1.1	BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET	5
1.2	INNHold OG AVGRENSNING	5
1.3	DAGENS SITUASJON	5
1.4	NULLALTERNATIV	6
1.5	UTREDNINGSLTERNATIV.....	7
1.6	PLAN-, INFLUENS-, UTREDNINGSSOMRÅDE.....	8
1.7	AVGRENSNINGER AV FAGTEMA	8
1.8	STØY I FRILUFTSLIVSOMRÅDER	9
2	KUNNSKAPSGRUNNLAG	11
2.1	PLANPROGRAM/OPPSTART.....	11
2.2	NASJONALE, REGIONALE OG LOKALE FØRINGER	12
2.3	EKSISTERENDE KUNNSKAP	15
3	INDELING I DELOMRÅDER	19
3.1	OMRÅDER.....	19
3.2	FERDSELSÅRER	20
4	VERDI	20
4.1	DELOMRÅDE 1 ELVENESET – MELSBOFJÆRA.....	23
4.2	DELOMRÅDE 2 RAMBØFJÆRA	23
4.3	DELOMRÅDE 3 RAMSUND SKOLE OG DELOMRÅDE 4 RAMSUND BARNEHAGE	25
4.4	DELOMRÅDE 5 PULVERSKOGEN.....	26
4.5	DELOMRÅDE 6 RØDHOLTEN.....	27
4.6	DELOMRÅDE 7 NYGÅRD	28
4.7	DELOMRÅDE 8 BRENNNA	29
4.8	DELOMRÅDE 9 RAMSUNDMARKA.....	31
4.9	DELOMRÅDE 10 RAMBØHEIA	33
4.10	DELOMRÅDE 11 OLDERVIKHALSEN – LASLETTFJELLET	34
4.11	DELOMRÅDE 12 SPANNBOGEN SÆLEBOTA	35
4.12	DELOMRÅDE 13 RAMSUNDET, SØNDRE DEL.....	36
5	PÅVIRKNING	38
5.1	DELOMRÅDE 1 ELVENESET – MELSBOFJÆRA.....	38
5.2	DELOMRÅDE 2 RAMBØFJÆRA	39
5.3	DELOMRÅDE 3 RAMSUND SKOLE OG DELOMRÅDE 4 RAMSUND BARNEHAGE	39
5.4	DELOMRÅDE 5 PULVERSKOGEN.....	40
5.5	DELOMRÅDE 6 RØDHOLTEN.....	40
5.6	FELLES VURDERING AV PÅVIRKNING FOR DELOMRÅDE 7 NYGÅRD, DELOMRÅDE 9 RAMSUNDMARKA OG DELOMRÅDE 10 RAMBØHEIA	41
5.7	DELOMRÅDE 8 BRENNNA	41
5.8	DELOMRÅDE 11 OLDERVIKHALSEN – LASLETTFJELLET	42
5.9	DELOMRÅDE 12 SPANNBOGEN – SÆLEBOTA	42
5.10	DELOMRÅDE 13 RAMSUNDET SØNDRE DEL	43
5.11	SKADEFØREBYGGENDE TILTAK	43
6	KONSEKVENSS.....	44
6.1	KONSEKVENSGRAD FOR DELOMRÅDER	44
6.2	USIKKERHET	45
7	SAMLET OVERSIKT OVER VERDI, PÅVIRKNING OG KONSEKVENSS	45

Sammendrag

Samlet konsekvensgrad er vurdert til *noe negativ konsekvens* for friluftsliv.

Nordland fylkeskommunes friluftskartlegging fra 2014 er benyttet gjennomgående som kunnskapsgrunnlag. Dette kunnskapsgrunnlaget er vurdert på nytt og supplert med befarings og møte med skole, barnehage og lokalt friluftsråd. Det er foreslått oppdateringer og forslag til justering av kunnskapsgrunnlaget. Gjeldende metodikk for konsekvensutredning for friluftsliv i fem trinn er benyttet. Influensområdet er delt inn i 12 delområder som alle er verdivurdert. Delområdene består av leke- og rekreasjonsområder, nærturområder og utfartsområder av *middelstil svært stor verdi*.

Tiltakene i utredningsalternativet gir påvirkning på skalaen *ubetydelig endring* til *noe forringet*, som er relativt lav påvirkningsgrad. Delområde 1 **Elveneset – Melsbøfjæra** og delområde 2 **Rambøfjæra** er lett tilgjengelige friluftsområder i sentrum egnet for lek, strand- og fjæreaktiviteter med *middelstil stor verdi* som gis påvirkningsgrad. Endret lydmiljø, økt aktivitet og fysiske endringer kan gi miljøendringer og er vurdert til påvirkningsgrad *noe forringet*. Delområde 8 **Brenna** er også et lett tilgjengelig friluftsområde i sentrum som kan være egnet for lek og vassdragsaktiviteter med *noe verdi*. Verdien blir *noe forringet* gjennom arealbeslag, visuell påvirkning, og redusert tilgjengelighet, attraktivitet og opplevelsesverdi. Arealet med høyest verdi beslaglegges ikke. Delområde 11 **Spannbogen-Sælebota** og delområde 12 **Ramsundet, søndre del** er utfartsområder på land og sjø med *stortil svært stor verdi* som får visuell påvirkning, endret lydmiljø og økt aktivitet. Delområdene gis påvirkningsgrad *noe forringet*. Øvrige delområder har *middelstil svært stor verdi* og er gitt påvirkningsgrad *ubetydelig endring*.

Tabell 1: Samlet vurdering av konsekvensgrad.

	o-alternativet	Utredningsalternativet
Samlet vurdering	Ubetydelig konsekvens	Noe negativ
Begrunnelse for konsekvensgrad		Lave konsekvensgrader. 5 delområder med konsekvensgrad noe negativ (-)
Rangering	1	2

Kunnskapsgrunnlaget for friluftsliv vurderes som godt. Det foreslås i alt fire skadeforebyggende tiltak, men det er noe usikkerhet rundt mulighetene for styring av støyende virksomhet i anleggs- og driftsfase, og rundt behov for anleggsvei/ omkjøringsalternativer ved anleggsdrift ved endring av hovedatkomst.

Fagkompetanse og metodikk

I henhold til KU-forskriften § 17 skal utredninger følge anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant faglig kompetanse. Konsekvensutredningen av friluftsliv er gjennomført i henhold til metodikken i Miljødirektoratets veileder «Konsekvensutredninger for klima og miljø M-1941» av 01.09.2023.

Ansvarlig for utredningen er LPO arkitekter v/ Øyvind Sødal, arealplanlegger B.Sc. landskapsplanlegging, og Ingvild Stavem, arkitekt, Ma. Sc arkitektur.

1 Tiltaksbeskrivelse og alternativ

1.1 Bakgrunn for planarbeidet

Ramsund orlogsstasjon er Sjøforsvarets hoved- og logistikkbase i Nord-Norge. Forsvaret ønsker å videreutvikle Ramsund orlogsstasjon for å optimalisere dagens bruk og imøtekomme nye og framtidige behov. Det utarbeides en reguleringsplan der formålet er å utbedre Ramsund Orlogsstasjon og å tilrettelegge for en helhetlig utvikling av de aktuelle eiendommene til Forsvaret.

1.2 Innhold og avgrensning

Hensikten med utredningen er å svare ut alle krav i forskrift om konsekvensutredning, og sikre at hensynet til miljø og samfunn blir synliggjort i arbeidet med reguleringsplanen. Denne rapporten tar for seg konsekvensutredning av friluftsliv.

Miljødirektoratets veileder M-1941 «Konsekvensutredning av klima og miljø»¹ skal benyttes i utredningen av friluftsliv. Vi bruker videre veileder M98-2013 «Kartlegging og verdisetting av friluftsliv»², som er brukt for av Nordland fylkeskommune i Friluftskartlegging fra 2014, tilgjengeliggjort gjennom datasettet Friluftslivsområder – kartlagte på naturbase.no.³ Det er i datasettet også fastsatt områdetyper for friluftslivsområdene.

Fagtemaet friluftsliv omfatter alle områder som har betydning for allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv både i områder med bebyggelse i byer og tettsteder som parker og andre grønnskulpturer, og de mer rurale friluftsområdene i fjell, skog, sjø/vann/vassdrag. Friluftsliv er en viktig kilde til livskvalitet og både fysisk og psykisk helse. For å oppnå gode miljøløsninger i planarbeidet trengs kunnskap om hvilke friluftslivverdier som finnes og vi må vurdere hvilke konsekvenser som kommer av planens tiltak. Utredningsarbeidet gjøres i følgende steg:

Steg 1. Utredningsområdet deles inn i delområder

Steg 2. Verdisetting av hvert delområde med utgangspunkt i verditabell

Steg 3. Vurdering av påvirkning av friluftslivsverdier for hvert delområde

Steg 4. Fastslå en konsekvensgrad for friluftslivverdiene i hvert delområde med utgangspunkt i konsekvensvifta

Steg 5. Vurdere den samlede konsekvensen for friluftsliv

1.3 Dagens situasjon

Ramsund orlogsstasjon ligger i tettstedet Ramsund og i umiddelbar nærhet er det matbutikk, skole og barnehage og boligområder. I tilknytning til stasjonen ligger også Tjeldsundhallen som rommer svømmebasseng og idrettshall med både sivil og militær aktivitet. Fylkesvei 8240, Rambøveien/ Strandveien går gjennom planområdet.

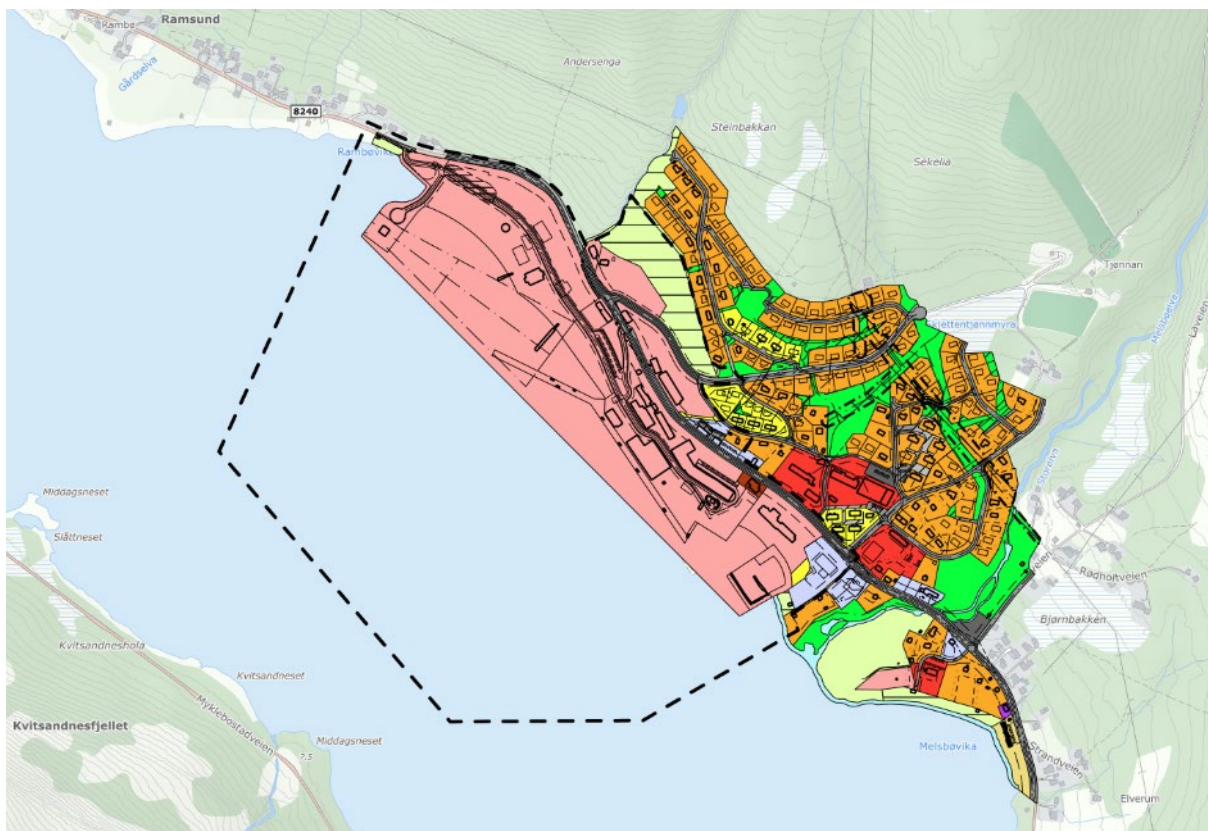
---

¹ M-1941, Veileder for konsekvensutredning av klima og miljø,
<https://www.miljodirektoratet.no/konsekvensutredninger>

² M98-2013 Kartlegging og verdisetting av friluftsliv
<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m98/m98.PDF>

³ Friluftslivsområder - kartlagte
<https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/dataset/Details/31>

Ved Ramsund orlogsstasjon er nesten hele det varslede planområdet regulert til spesialområder for Forsvaret i tillegg til noen arealer for bolig, forretning, allmenntilgjengelig forsamlingslokale, friluftsområde og offentlige trafikkområder.⁴ En reguleringsendring i 2023, regulerte nye inn- og utkjøringer til planområdet.⁵ Deler av planområdet omfatter også områder som er regulert i den eldre reguleringsplanen for Ramsund I, fra 1979.⁶

Figur 1. Gjeldende reguleringsplaner. Varslet plangrense er vist med svart stiptet strek.

Støykilder i dagens situasjon er kartlagt i forbindelse med utarbeidelse av støysoner for aktivitet ved Ramsund orlogsstasjon i fremtidig situasjon. Det er gitt en beskrivelse av dagens støykilder fra Ramsund orlogsstasjon som viser at skip ved kai, bruk av trucker og kran inne på basen, og transport inn og ut av basen generer støy $L_{den} > 55$ dB (gul sone). Støyvarselkart for vegtrafikk viser støy $L_{den} > 55$ dB (gul sone), beregnet fra et trafikkgrunnlag på Dagens ÅDT på Fv. 8240 på 700 i retning nord og 600 i retning sør.⁷

1.4 Nullalternativ

Tiltaket skal konsekvensutredes med dagens situasjon, forventet utvikling og vedtatte planer som referansesituasjon. Referansesituasjonen, eller o-alternativet innebærer dermed en vurdering av hvordan området antas å utvikle seg dersom ny reguleringsplan ikke vedtas. Nullalternativet er nær

⁴ Reguleringsplan for Ramsund orlogsstasjon, PlanID. 0211, (vedtatt 2002)

⁵ Mindre reguleringsendring av detaljreguleringsplanen Ramsund Orlogsstasjon (vedtatt i februar 2023)

⁶ Reguleringsplanen for Ramsund I (PlanID: 7902), (vedtatt i 1979)

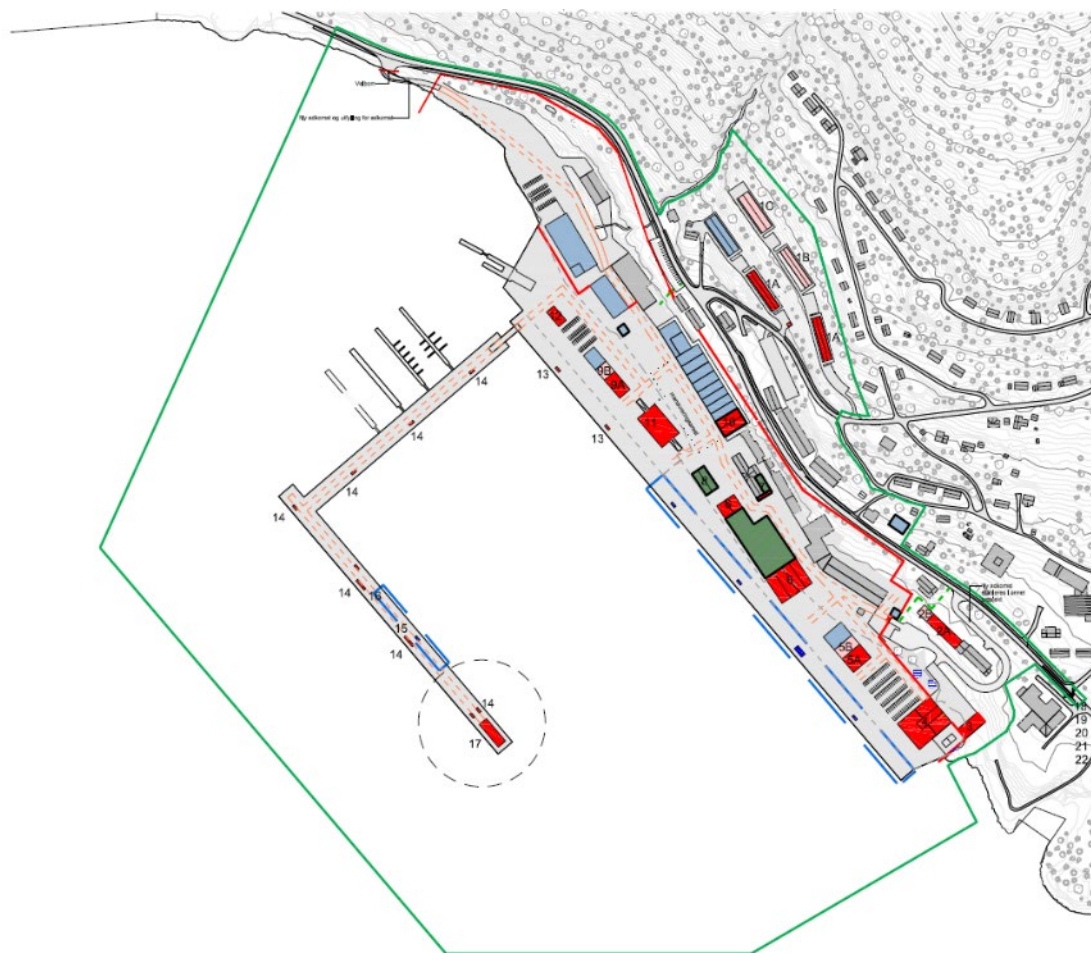
⁷ 10250048-01-RIA-RAP-001 Støyutredning regulering av Ramsund Orlogsstasjon, 26.08.2025.

dagens situasjon da gjeldende regulering, sjøen og fylkesveien setter begrensinger for utvidelse av basen og/eller fleksibilitet for helhetlig, effektiv og bærekraftig utvikling. En nedskalering i aktivitet eller oppheving av gjeldende planer er ikke beskrevet som en forventet utvikling.

1.5 Utredningsalternativ

Planarbeidet har som formål å utbedre Ramsund orlogsstasjon og tilrettelegge for en helhetlig utvikling av de aktuelle eiendommene til Forsvaret, optimalisere dagens bruk og imøtekomme nye og fremtidige behov. Hoveddelen av marinestasjonen er stengt med fysisk perimetersikring med vakt. Ny reguleringsplan tar sikte på å øke fleksibiliteten innenfor militærformålet og tilrettelegger for;

- Ny utfylling i sjø, justeringer på utfyllinger og kaianlegg, operative veier, plasser og flater
- Utvidelse av pirer og manøvreringsområde og sikringssoner mellom fortøyde fartøy
- Plassering av nye objekter/bygg og økt fleksibilitet for tilpasninger og utvikling av eksisterende bygningsmasse
- Flytting av hovedadkomst, justert perimetersikring og porter samt økt kapasitet for parkering

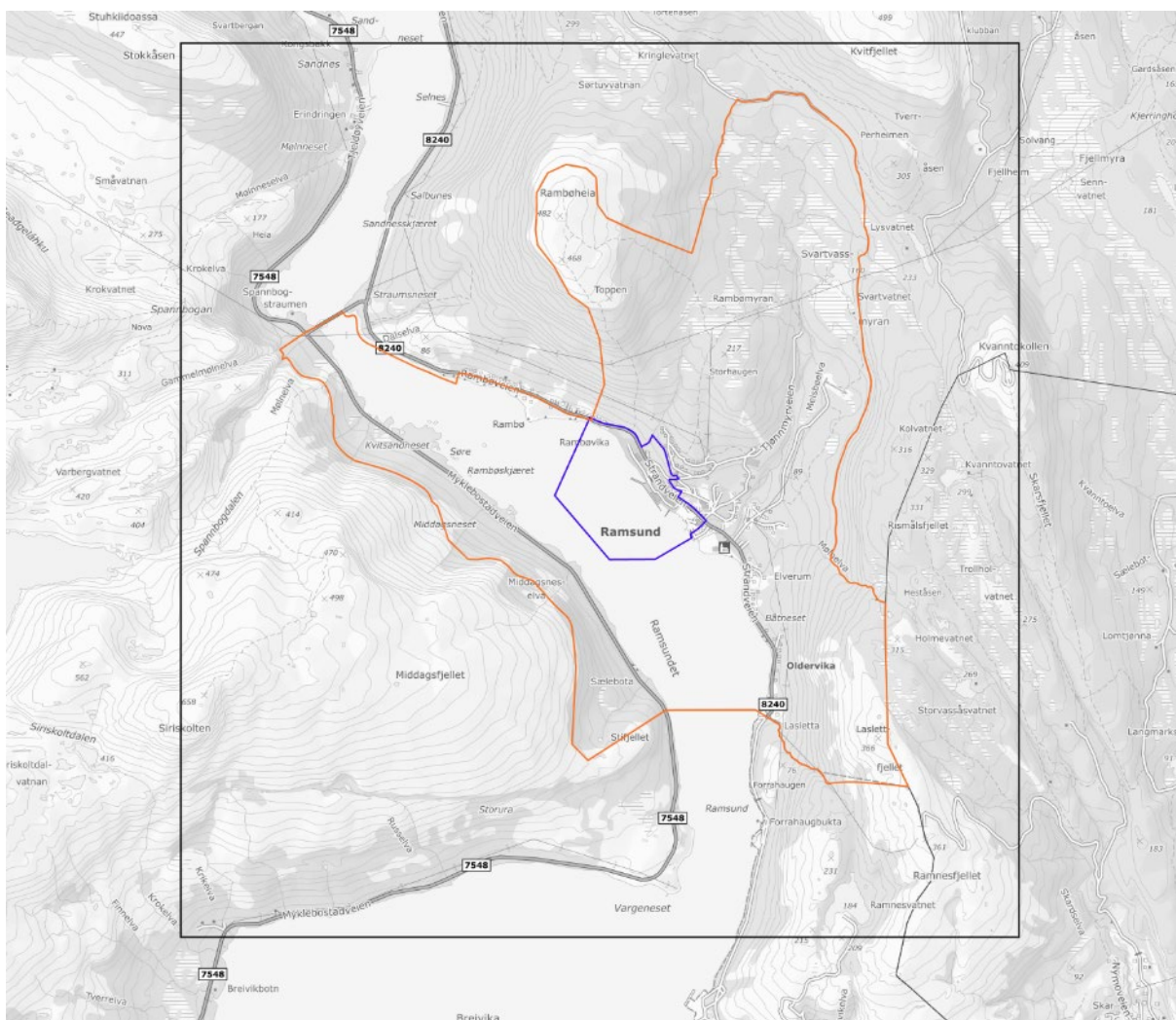
Figur 2. Foreløpig illustrasjonsprosjekt, viser ny utfylling i sjø, fremtidige objekter og flytting av hovedadkomst.

1.6 Plan-, influens-, utredningsområde

Planområdet består av områder som blir direkte påvirket av det planlagte tiltaket, dvs. arealer for utfylling og kaianlegg, bygnings- og trafikkareal, operative plasser og flater. Store deler av landarealet i planområdet er i dag ikke tilgjengelig for offentligheten på grunn av basens perimetersikring.

Influensområdet for friluftsliv er områder utenfor planområdet som kan bli påvirket av de planlagte tiltakene eller få virkninger for friluftslivet. En viktig del av innvirkningen består av visuellvirkning og tilførsel av støy og støyende aktivitet, som igjen kan gi sekundærvirkning på kvalitet som verdikriterium. For friluftsliv er influensområdet vist i figur under. Influensområdet er avgrenset rundt Ramsundmarka og tilhørende nærfriluftsområder og utfartsområder, Ramsundet i sør og nord, samt de nærmeste strandområder på Tjeldøya.

Utredningsområdet omfatter både plan- og influensområdet.

Figur 3. Planområde markert med blå strek, influensområde (oransje) og utredningsområde (svart)

1.7 Avgrensninger av fagtema

Ved utredning av konsekvenser for friluftsliv er metodikken i Miljødirektoratets sin veileder M1941 «Konsekvensutredninger for klima og miljø» lagt til grunn ved vurdering og analyse av verdi, omfang og konsekvens. Vi har lagt til grunn versjon av 27.11.2023.

M-1941 Konsekvensutredninger for klima og miljø avgrenser fagtema friluftsliv slik:
«Friluftsliv er definert som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelse.

Fagtemaet friluftsliv omfatter alle områder som har betydning for allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende og trivselsskapende aktivitet i nærmiljøet, og i naturen ellers. Forståelsen av friluftsliv inkluderer også ferdsel og opphold i grøntområder inne i byer og tettsteder, som for eksempel parker og andre grønnstrukturer.

Friluftsliv er en samhandling mellom fysisk aktivitet og naturopplevelse. Naturopplevelser kan også knyttes til bynatur, som gatealleer og grønne havnepromenader, og skillet mellom friluftsliv og rekreasjon i grå areal i byer og tettsted kan være glidende. I utgangspunktet regnes imidlertid ikke opparbeidete områder som eksempelvis gater, torg, allmenninger og promenader som friluftslivsområder.

Naturopplevelse inkluderer også det å oppleve kulturminner i natur, og å forstå og oppleve landskapets historie. Temaet kulturminner og kulturmiljøer berører temaet friluftsliv ved å tilføre friluftslivsopplevelser en ekstra dimensjon.

Motorisert ferdsel omfattes ikke av friluftslivsbegrepet. En tilpasning til metoden er likevel at vi vurderer av bruk av fritidsbåt for å benytte seg av rekreasjonsmuligheter inn og ut Ramsundet til hav- og strandområdene i Ofotfjorden blir å anse som friluftsliv, og omtales derfor i denne rapporten.

Konsekvensutredning for friluftsliv har grensesnitt mot konsekvensutredning for naturmangfold, der flere områder med verdier i registrerte bløtbunnsområder i strandsonen er sammenfallende med leke- og rekreasjonsområder, samt områder som har verdier i form av fiske og høsting av naturressurser.

Planområdet befinner seg i et sjøsamisk område og det er registreringer av samisk bosetnings- og aktivitetsområde i influensområdet, som sammen med øvrige verdier kan bidra til læring, kunnskap og kulturutøvelse.

1.8 Støy i friluftslivsområder

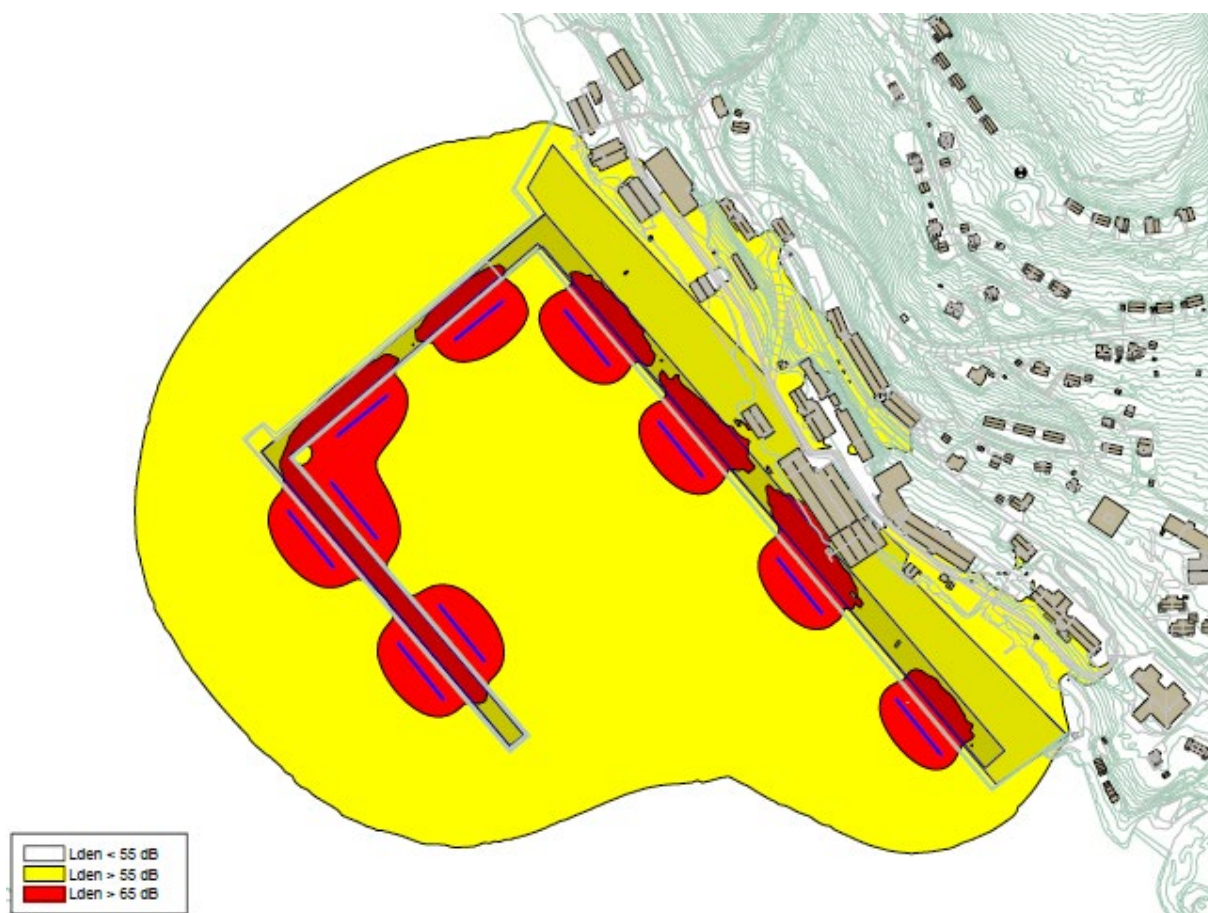
I Klima- og miljødepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen⁸ og Miljødirektoratets veileder om behandling av støy i arealplanlegging⁹ er det gitt råd om at støyende anlegg og virksomhet bør søkes lokalisert og utformet slik at lydnivået ikke øker i stille områder som er avsatt i kommuneplanen, i natur- og friluftsområder og i verneområder hvor fravær av støy er viktig for verneformålet. I kommuneplanen er det ikke satt av egne areal til «stille områder» i utredningsområdet.

---

⁸ T-1442/2021 Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/retningslinje-for-behandling-av-stoy-i-arealplanlegging/id2857574/>

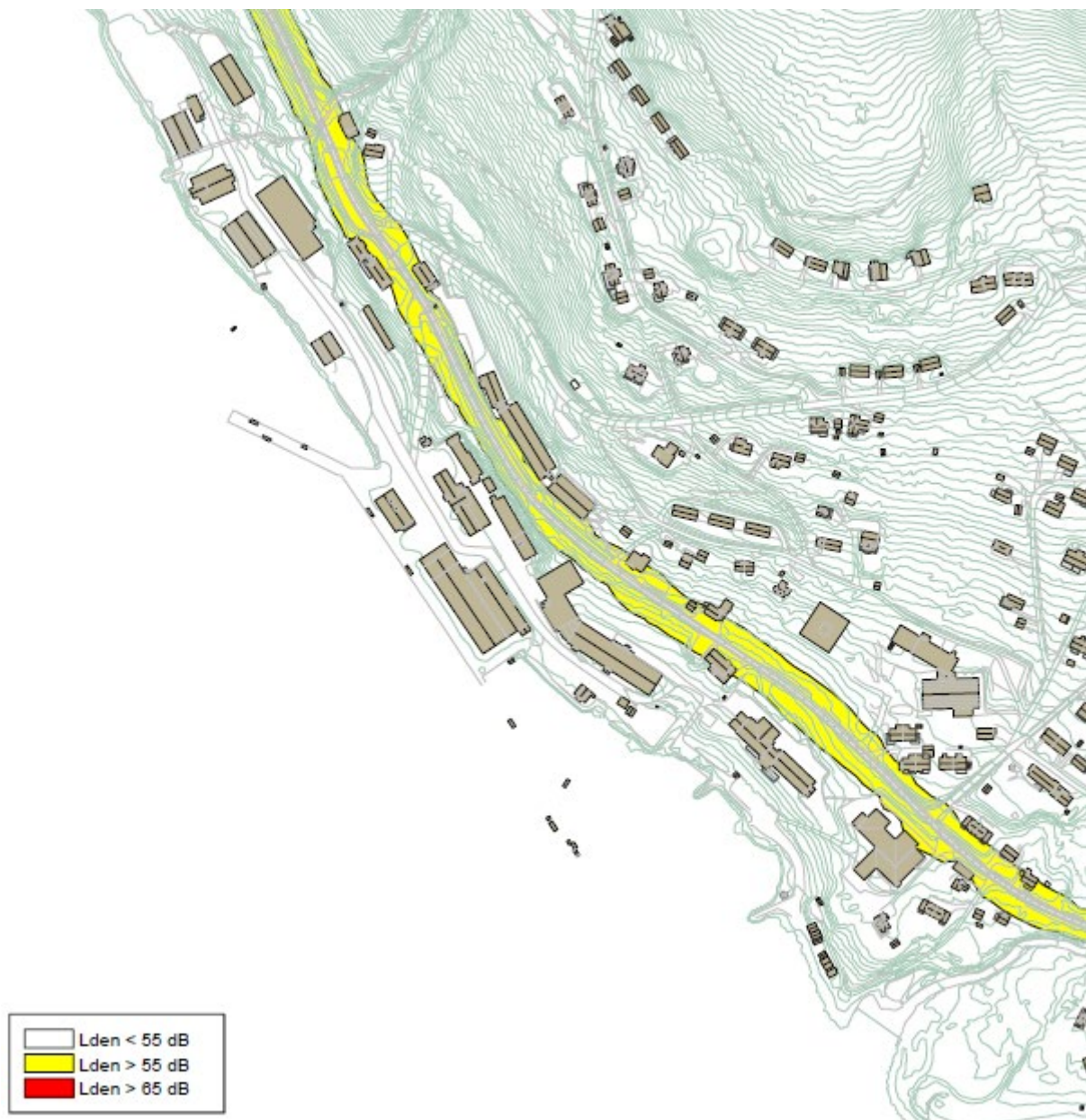
⁹ M-2061 Veileder om behandling av støy i arealplanlegging
<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/forurensning/stoy/for-myndigheter/veileder-om-behandling-av-stoy-i-arealplanlegging/>

Som grunnlag for vurdering av støypåvirkning i plan- og influensområdet er støyrapporten (Multiconsult, 2023)¹⁰ som legges ved planframlegget en viktig kilde. Denne viser fremtidig støysituasjon for Ramsund orlogsstasjon, delt inn i hvit, gul og rød sone. Påvirkning gjennom endret støysituasjon for havn, vegtrafikk og helikopterstøy er fokusert på boligbebyggelse (støykrav $L_{den} > 55$ dB i gul sone og $L_{den} > 65$ dB i rød sone. I støyrapporten er det ikke vurdert ekvivalent støyinnivå $L_{den} > 40$ dB, som er anbefalt støygrense for stille områder, nærfriluftsområder og bymark utenfor by/tettsted. Veilederen anbefaler støygrenser differensiert for ulike typer friområder, og hva som kan aksepteres varierer ut fra bruken av og karakteren på området, og å gjøre kvantitative beregninger for å avklare tilfredsstillende lydnivå i slike områder kan ofte være uhensiktsmessig. I denne rapporten gjøres derfor en kvalitativ vurdering av lydmiljø og grad av påvirkning.

Figur 4. Fremtidig støysituasjon for Ramsund orlogsstasjon. Det er lagt til grunn 10 fartøy som ligger på landstrøm langs kaianlegget, gjennom hele døgnet. I tillegg er det lagt til grunn 1 fartøy som ligger til kai med aggregat i drift gjennom hele døgnet.¹⁰

¹⁰ 10250048-01-RIA-RAP-001 Støyutredning regulering av Ramsund Orlogsstasjon, 26.08.2025

Figur 5. Fremtidig vegtrafikkstøysituasjon for Ramsund orlogsstasjon ¹¹. Fremtidig situasjon gir ikke merkbar økning i lydnivå i forhold til o-alternativet.

2 Kunnskapsgrunnlag

2.1 Planprogram/oppstart

Det ble gjennomført oppstartsmøte med Tjeldsund kommune den 05.09.2022. I referat fra møtet er det gjort rede for at planarbeidet faller inn under vedlegg II i forskrift om konsekvensutredning som kommer til anvendelse fordi tiltaket kan omfattes av flere kriterier som gir virkninger; herunder friluftsområde - §10 tredje ledd bokstav b) områder som er særlig viktige for friluftsliv.

¹¹ 10250048-01-RIA-RAP-001 Støyutredning regulering av Ramsund Orlogsstasjon, 26.08.2025

Etter oppstart ble det foreslått høyere utnyttelse og utvidelse av planområdet, noe som førte til ny vurdering. Varsel om utvidet planområde og høring av planprogram ble kunngjort 20. juni 2025, med høringsfrist 31. august (senere forlenget til 10. september). Planprogrammet ble revidert 6. juni 2025 og sendt på høring i juni. Konsekvensutredningen omfatter naturmangfold i sjø, friluftsliv og ras-/skredfare.

Leke- og rekreasjonsarealet Rambøfjæra og utfartsområdet Ramsundet sør er klassifisert som viktig, og kommer begge innad planavgrensningen. Kriteriet ble i oppstartsmøtet derfor ansett som utløst. Tjeldsund kommune viste til at friluftsområder er registrert innenfor plangrensen og at disse har tilknytning til strandsonen. Og anbefalte kontakt med lokale lag og foreninger, f.eks. Hålogaland friluftsråd, Ramsund barnehage og Ramsund skole.

Det er ikke pekt på konkret grunnlag eller kunnskapshull, men generelt henvist til Forskrift om konsekvensutredninger § 17 første ledd andre punktum og annet ledd: «... Konsekvensutredningens innhold og omfang skal tilpasses den aktuelle planen eller tiltaket, og være relevant for de beslutninger som skal tas.» og «Konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i relevant og tilgjengelig informasjon. Hvis det mangler informasjon om viktige forhold, skal slik informasjon innhentes.».

2.2 Nasjonale, regionale og lokale føringer

Gjeldende for arbeidet med konsekvensutredning av tema friluftsliv er:

2.2.1 Nasjonal politikk

Stortingsmelding om friluftsliv, St.meld. 18, 2015-2016 Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet¹² med nasjonale mål for friluftspolitikken:

1. Friluftslivets posisjon skal ivaretas og videreutvikles gjennom ivaretagelse av allemannsretten, bevaring og tilrettelegging av viktige friluftslivsområder, og stimulering til økt friluftslivsaktivitet for alle.
2. Naturen skal i større grad brukes som læringsarena og aktivitetsområde for barn og unge.

Friluftsliv er i Norges klima og miljømål beskrevet med likelydende miljømål som i Stortingsmelding om friluftsliv, St.meld. 18, 2015-2016.¹³

I Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging¹⁴ er det i punkt 5 angitt hvordan man ved god planlegging og planutforming kan oppnå og sikre trygge og sunne oppvekst- eller lekemiljø. Ett av virkemidlene er omdisponering av arealer som i planer er avsatt til fellesareal eller friområde som er i bruk eller er egnet for lek, der det etter retningslinjen skal skaffes fullverdig erstatning.

2.2.2 Regionale planer

I Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen¹⁵ er det beskrevet at grunnlaget for allmenn rekreasjon i strandsonen skal trygges og utvikles videre. Tjeldsund kommune og dermed utredningsområdet ligger i retningslinjens sone 3, områder med mindre press på arealene.

---

¹² Meld. St. 18 (2015-2016) Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet

¹³ [Norges klima- og miljømål - Miljøstatus - Norges klima- og miljømål \(miljodirektoratet.no\)](#)

¹⁴ [Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging - Lovdata](#)

¹⁵ [Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen - Lovdata](#)

Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2027¹⁶ legger generelle regionale føringer for at alle i Troms skal ha mulighet til å drive friluftsliv som positiv aktivitet for helse og trivsel. Tjeldsund kommune ble i 2020 slått sammen med Skånland i Troms, og det er ikke funnet om denne regionale planen er gjort gjeldende i eget vedtak, men den er tatt inn som regionale føringer i vedtatt planprogram for arbeidet med kommuneplanens arealdel 2022-2034 for Tjeldsund kommune. Vi har derfor lagt til grunn at planen inneholder målsetninger og tiltak som er gjeldende arealpolitikk.

2.2.3 Kommunale planer

Gjeldende kommuneplan¹⁷ for utredningsområdet er Kommuneplanens arealdel og Kommunedelplan for Ramsund (begge 2004). Gjeldende arealformål er i hovedsak offentlig bebyggelse.

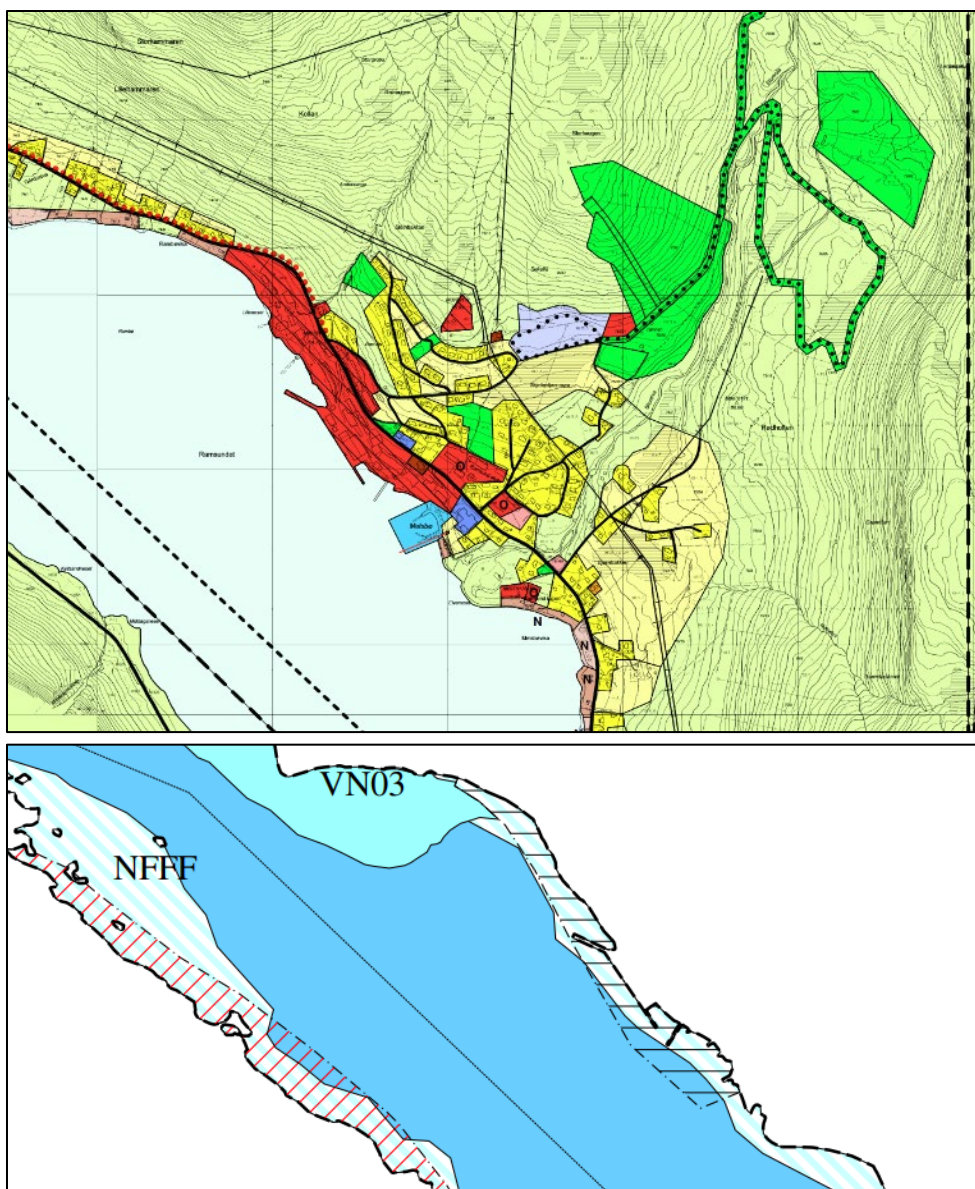
Planområdet omfattes også av båndleggingssone etter andre lover (båndlagt for forsvaret).

Båndleggingsområdet er fulgt opp med detaljreguleringen Ramsund Orlogsstasjon. Kystplan II for Midt- og Sør-Troms Tjeldsund kommune 2019, gir i hovedsak bruk og vern av sjø og vassdrag som gjeldende arealformål. Tilhørende strandsone er avsatt til det kombinerte arealformålet NFFF, der landformålene på land strekker seg ut i sjø. Kombinasjonen omfatter fritids- og turistformål og næringsområder knyttet til nærings- og industriformål på land skal styres av gjeldende reguleringsplaner. Noe areal innenfor plangrensen berører også naturområdet VNO3.

---

¹⁶ [Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk 2016-2027 - Troms fylkeskommune](#)

¹⁷ [Gjeldende kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner - Tjeldsund Kommune](#)

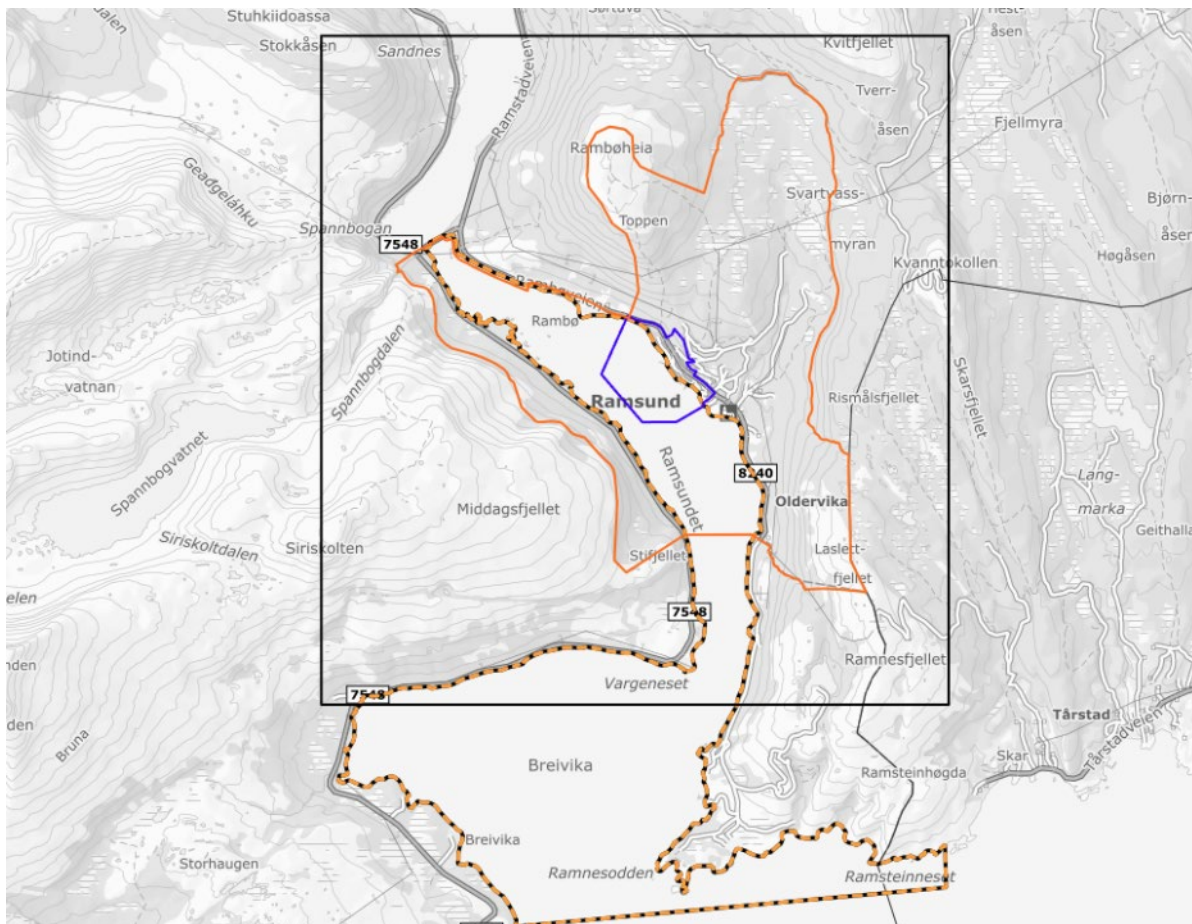

Figur 6. Øverst utsnitt av gjeldende kommuneplan (2004) vist i utsnittet K2 Kommunedelplan for Ramsund. Nederst utsnitt av plankart for gjeldende kommunedelplan Kystplan II Midt- og Sør-Troms (2019).

2.2.4 Militært forbudsområde

Planområdet befinner seg i et forbudsområde som er regulert av sikkerhetsloven § 7-5, Forskrift om militære forbudsområder innen Sjøforsvaret ¹⁸. Området strekker seg fra Ramsundet bru i nord følger strandlinjen på øst og vestsiden av Ramsundet til en bestemt linje i sjøen et stykke ut på Ofotfjorden. I forskriften ser det bestemt at dette området gjelder at «*Forbud mot adgang for uvedkommende, dykking, sjømåling, ankring, fiske og bruk av trål og bunnredskaper i enhver form.*» Med unntaket «*fartøy kan med minst 100 fra militære kaianlegg følge naturlig seilingsled gjennom det forbudte området. Fartøy skal stoppe på anrop og rette seg etter de anvisninger som blir gitt.*»

¹⁸ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-12-20-2058>

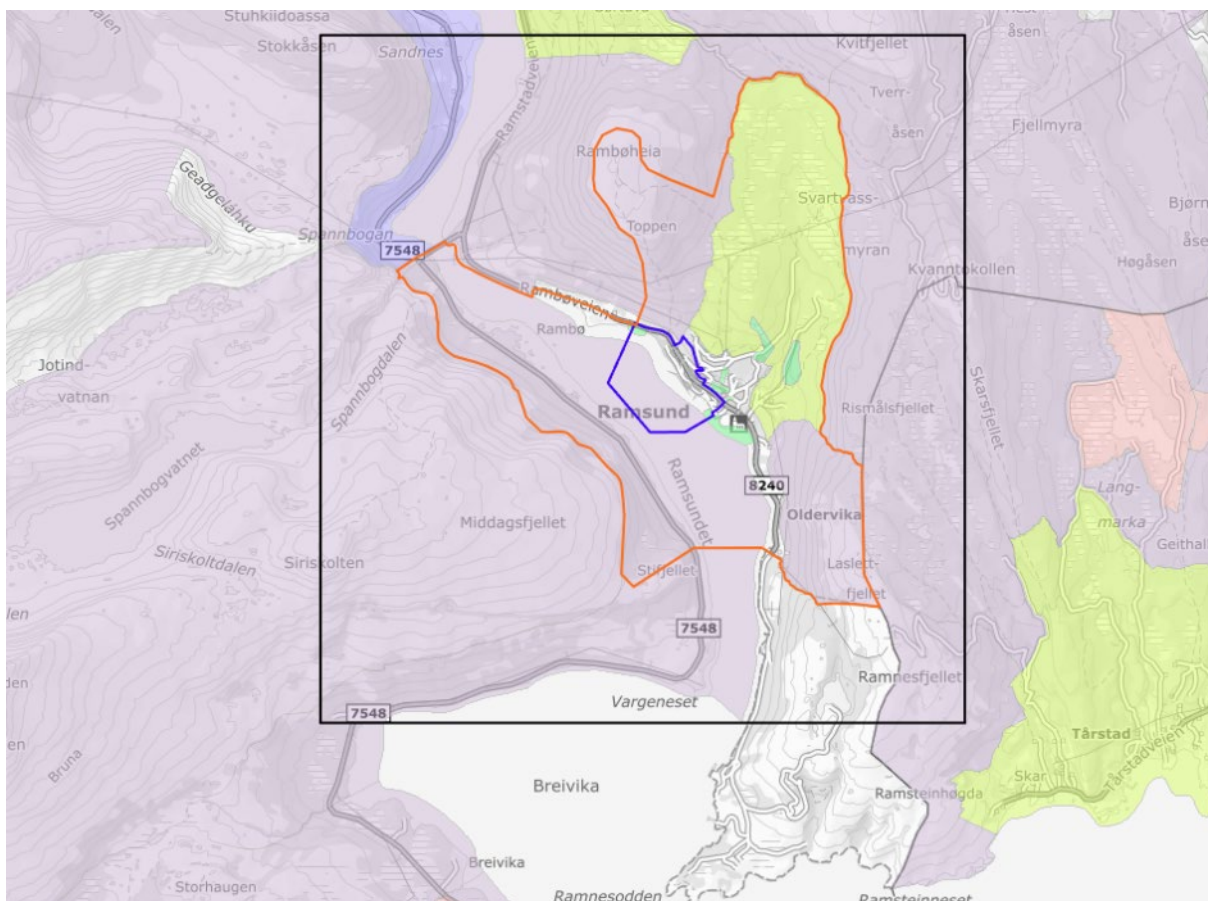
Figur 7. Kart over forbudsområdet ved Ramsundet.¹⁹ Kilde: Forsvarsbygg

2.3 Eksisterende kunnskap

Nordland fylkeskommune var ansvarlig for koordineringen av friluftslivskartlegginga mellom kommunene i Nordland fylke. Tjeldsund kommune er ferdig med sin førstegangs kartlegging, og resultatet er publisert på naturbase.no²⁰ under temalaget «Kartlagte friluftsområder». Temakartet er en statusoversikt over dagens friluftslivsområder, og er et rent kunnskapsgrunnlag som skal benyttes i kommunal planlegging og saksbehandling, i avveining mellom ulike interesser og til utviklingsoppgaver innen friluftsliv.

¹⁹ [Militære forbudsområder innen sjøforsvaret WMS](#)

²⁰ [Naturbase kart \(miljodirektoratet.no\)](#)

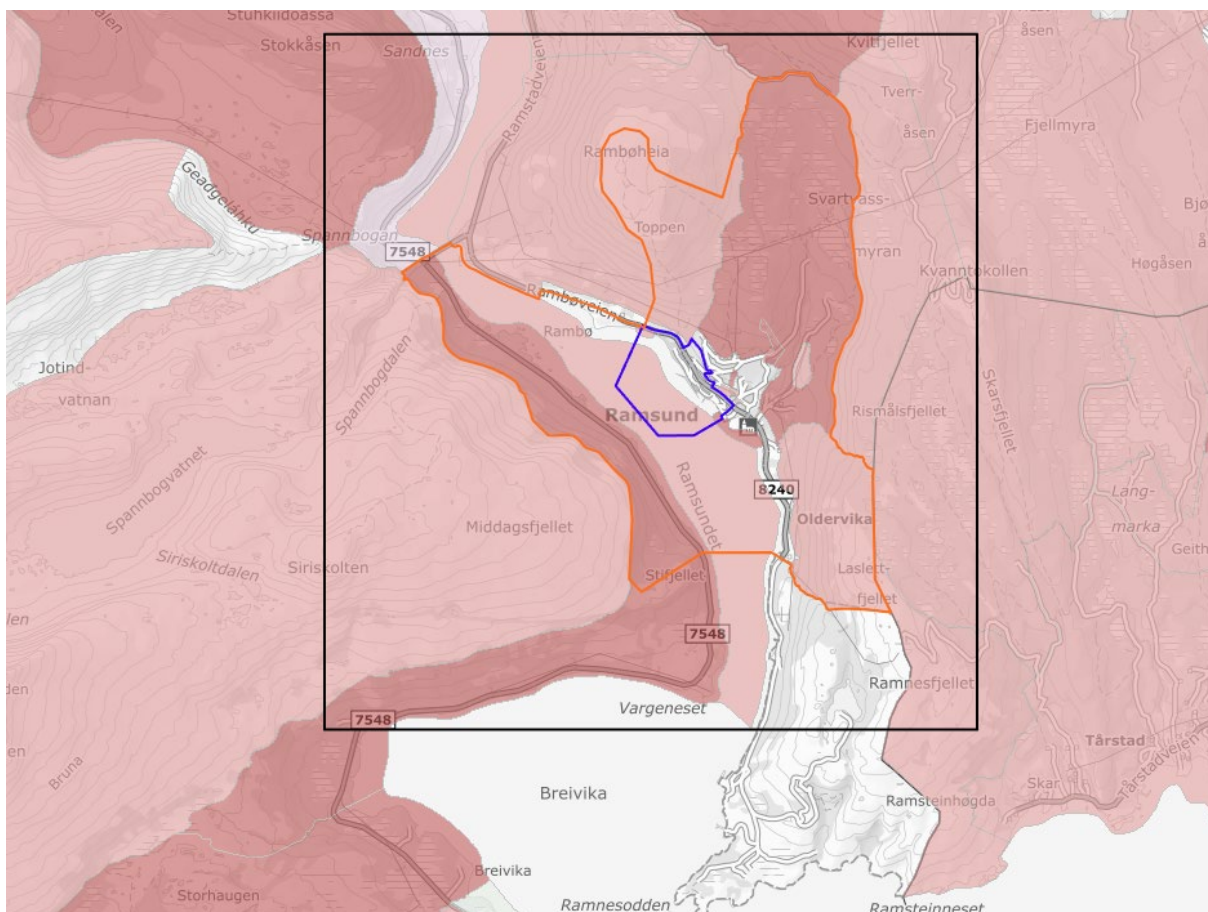
Figur 8. Berørte friluftslivsområder i eksisterende kartlegging Nordland fylkeskommune (2014) med områdetyper.

Tabell 2. Berørte friluftslivsområder i eksisterende kartlegging Nordland fylkeskommune (2014) med områdetypeverdiene A (svært viktig), B (viktig) eller C (registrert friluftsområde).

1	Elveneset - Melsbøfjæra	Leke- og rekreasjonsområde	A	Grønn
2	Rambøfjæra	Leke- og rekreasjonsområde	B	Grønn
3	Ramsund skole	Leke- og rekreasjonsområde	B	Grønn
4	Ramsund barnehage	Leke- og rekreasjonsområde	B	Grønn
5	Pulverskogen	Leke- og rekreasjonsområde	A	Grønn
6	Rødholten	Leke- og rekreasjonsområde	B	Grønn
7	Nygård	Leke- og rekreasjonsområde	A	Grønn
8	Ramsundmarka	Nærturterreng	A	Gul
9	Rambøheia (del)	Utfartsområde	B	Fiolett
10	Kvantokollen	Utfartsområde	B	Fiolett
11	Spannbogen – Breivikbotn	Utfartsområde	A	Fiolett
12	Ramsundet, Søndre del	Utfartsområde, sjø	B	Fiolett

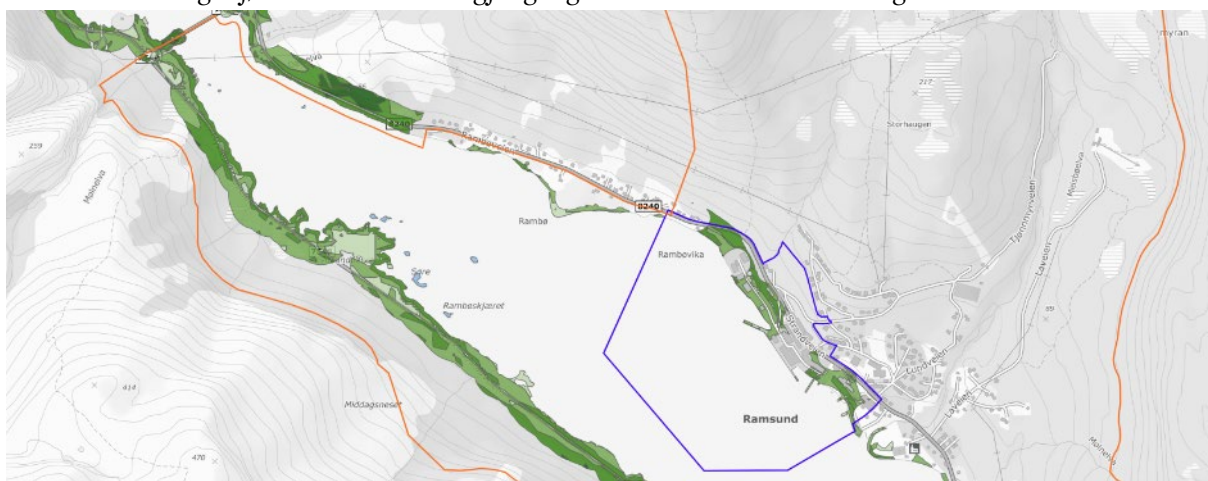
I kartleggingen er det også gjort en verdivurdering etter 13 kriterier, og hvert område er gitt verdi verdiene. Kartleggingen er utført etter veileder M98-2013 «Kartlegging og verdisetting av friluftsliv»²¹, som er brukt av Nordland fylkeskommune i friluftskartlegging fra 2014.

²¹ M98-2013 Kartlegging og verdisetting av friluftsliv
<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m98/m98.PDF>

Figur 9. Berørte friluftslivsområder i eksisterende kartlegging Nordland fylkeskommune (2014) med verdi. Influenzområdet berører friluftsområder med mørk rødfarge; svært stor verdi, og lysere rødfarge; høy verdi.

Datasettet «potensielt tilgjengelig strandsoneareal» (SSB)²² gir innblikk i hvor store areal i strandsonen langs sjø som er allment tilgjengelig for kommunens befolkning.

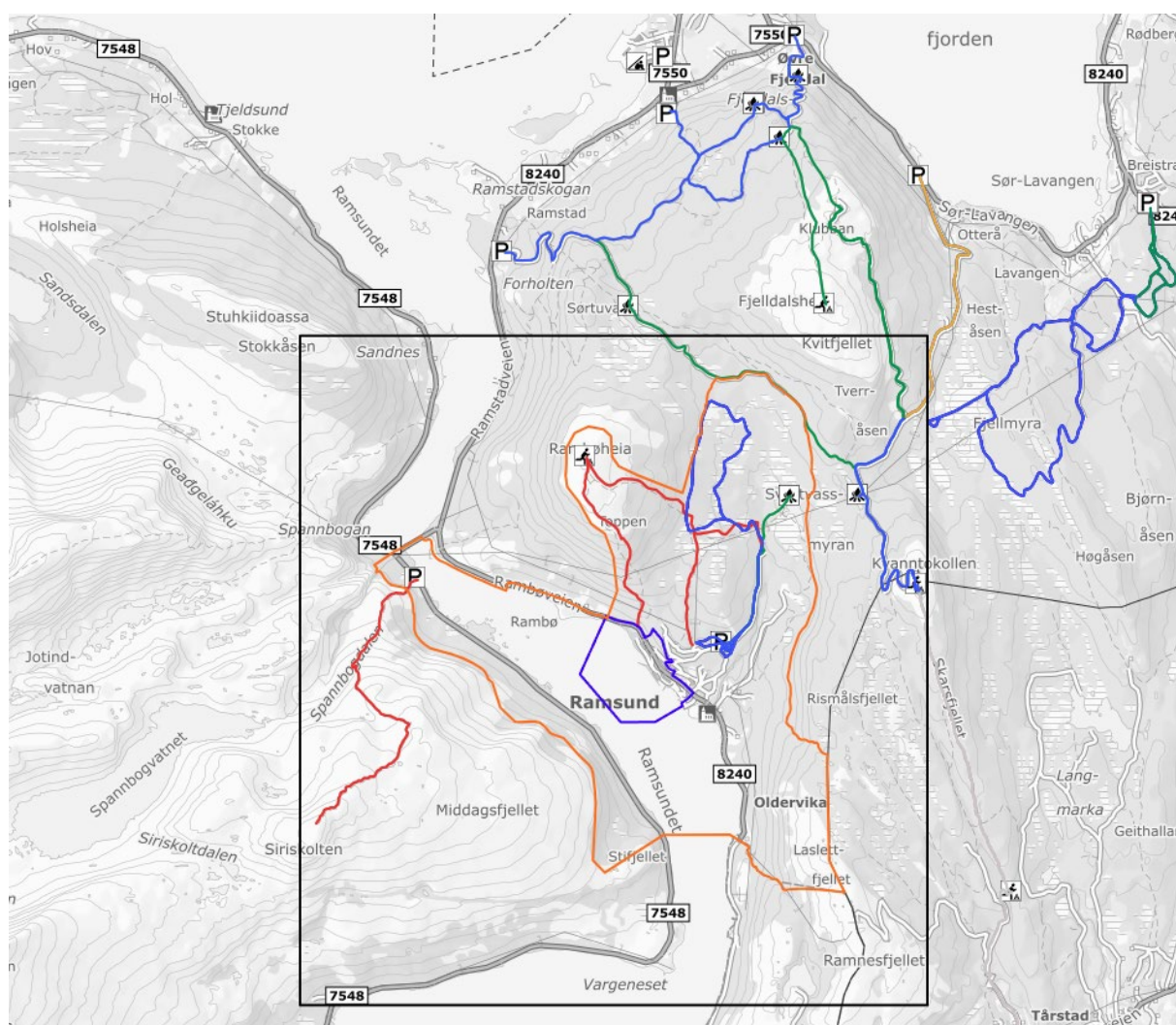
Figur 10. Potensielt tilgjengelig strandsoneareal med helling (mørkere grønn= bratter)

²² Potensielt tilgjengelige strandsonearealer i strandsonen <https://kart.ssb.no/>

Statens kartverks turrutedatabase²³ inneholder fotruter, skiløyper, sykkelruter, andre turruter og tilretteleggingstiltak i friluftslivsområdene, som har relevans for utredningsområde. Ferdselsårene som er registrert innenfor influensområdet er listet opp i tabellen under, merk at noen turruter er registrert i utredningsområdet, men vurdert utenfor influensområdet.

Tabell 3: Ferdselsårer innenfor influensområdet. Eksisterende kartlegging Nordland fylkeskommune (2014)

1	Rambøheia direkte	Sommer	Rød
2	Rambøheia om Storhaugen	Sommer	Rød
3	Tjønnyrveien	Sommer	Rød
4	Rambømyran	Sommer	Rød
5	Svartvatnet, til bål plass	Sommer	Grønn
6	Skiløyper Nygård	Vinter	Blå
7	Skiløyper Ramsundmarka	Vinter	Blå

Figur 11. Turrutebasen inneholder fotruter, skiløyper, sykkelruter, andre turruter og tilretteleggingstiltak i friluftslivsområder.

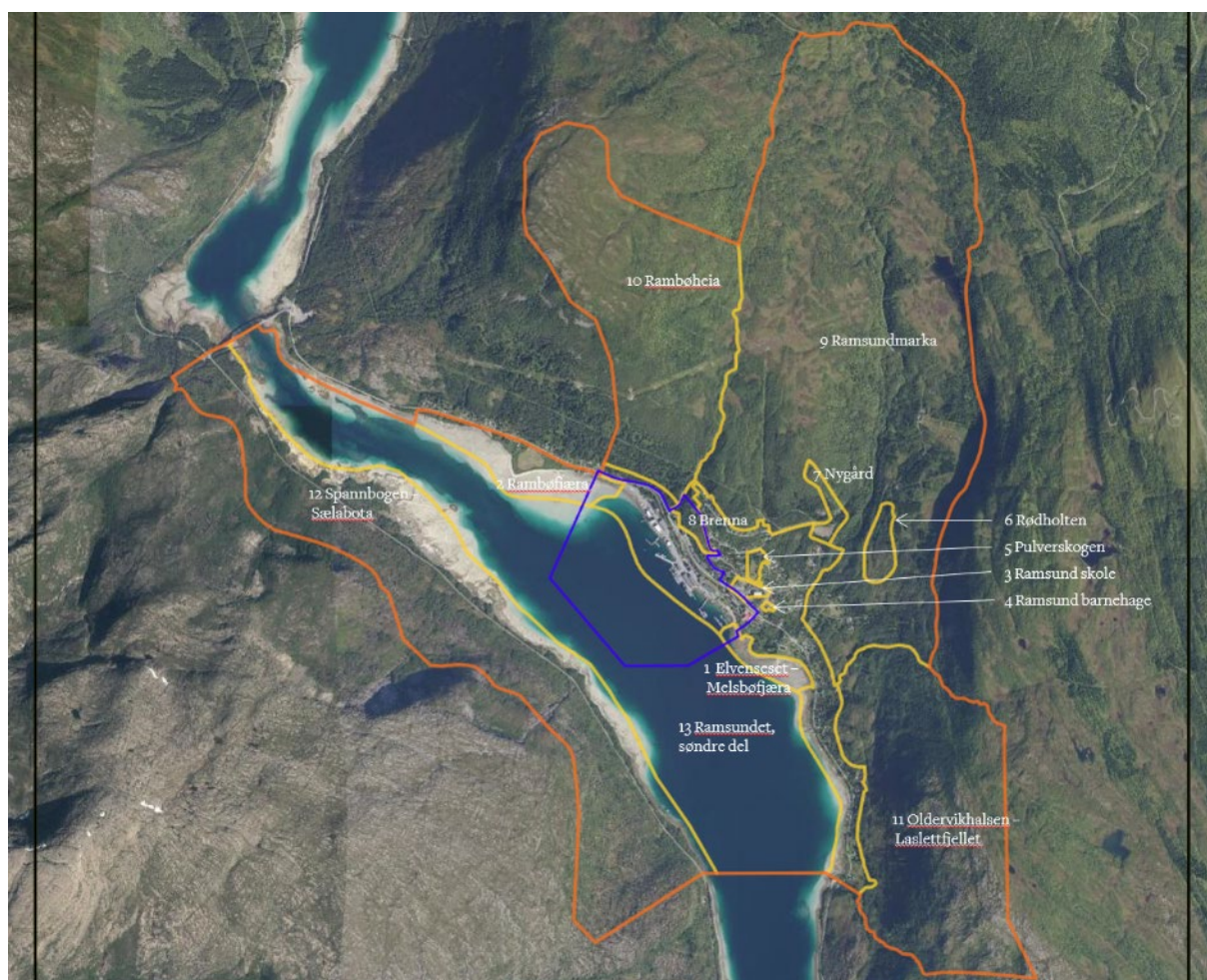
²³ Turrutedatabasen WMS

<https://openwms.statkart.no/skwms1/wms.friluftsruter2?request=GetCapabilities&service=WMS&version=1.3.0>

3 Inndeling i delområder

3.1 Områder

Utredningsområdet for friluftsliv deles opp i tretten delområder 1-13, vist i tabell 4 jf. Figur 12. Det er gjort tilpasninger og avgrensninger av registrerte delområder i eksisterende kartlegging. Kartleggingen viser en detaljert avgrensning av bygdenære leke- og rekreasjonsområder (delområde 1-7), og det er lagt inn ett som ikke tidligere er registrert (delområde 8 Brenna). Kvaliteten på registreringene vurderes som god. Det er vurdert om delområde 1 Elveneset – Melsbøfjæra bør utvides til å inkludere småbåthavna, men ut fra opplysninger om at denne ikke er tilgjengelig for folk uten tilknytning til orlogsstasjonen²⁴, er dette ikke endret. Delområde 2 Rambøfjæra er muligens feilregistrert, og i hvert fall for strengt avgrenset. En mer detaljert vurdering, som også er bekreftet av befaringen, gjør at dette området er avgrenset på nytt i denne utredningen. Kartleggingen viser noen veldig grovt kartlagte utfartsområder uten nyansering i registreringskategoriene. Forarbeid og befaring viste at bare deler av de grovt kartlagte utfartsområdene burde vurderes som del av influensområdet (delområde 9-13). Ramsundmarka (delområde 9) og friluftslivets ferdselsårer er videreført slik de er registrert i eksisterende kartlegging.

Figur 12. Inndeling i delområder

²⁴ Kilde: Forsvarsbygg

Tabell 4: Friluftslivsområder. Endringer og tilpassinger fra eksisterende kartlegging, er merket i parentes.

1	Elveneset - Melsbøfjæra	Leke- og rekreasjonsområde
2	Rambøfjæra (utvidet/endret)	Leke- og rekreasjonsområde
3	Ramsund skole	Leke- og rekreasjonsområde
4	Ramsund barnehage	Leke- og rekreasjonsområde
5	Pulverskogen (utvidet)	Leke- og rekreasjonsområde
6	Rødholten	Leke- og rekreasjonsområde
7	Nygård	Leke- og rekreasjonsområde
8	Brenna (ikke tidligere registrert)	Leke- og rekreasjonsområde
9	Ramsundmarka	Nærturterreng
10	Rambøheia (del)	Utfartsområde
11	Oldervikhalsen -Laslettfjellet (del av Kvantokollen)	Utfartsområde
12	Spannbogen – Sælebota (del av Spannbogen – Breivikbotn)	Utfartsområde
13	Ramsundet, Søndre del (del)	Utfartsområde, sjø

3.2 Ferdselsårer

Tabell 5: Ferdselsårer. Videreført som i eksisterende kartlegging Nordland fylkeskommune (2014)

1	Rambøheia direkte	Sommer
2	Rambøheia om Storhaugen	Sommer
3	Tjønnyrveien	Sommer
4	Rambømyran	Sommer
5	Svartvatnet, til bål plass	Sommer
6	Skiløyper Nygård	Vinter
7	Skiløyper Ramsundmarka	Vinter

4 Verdi

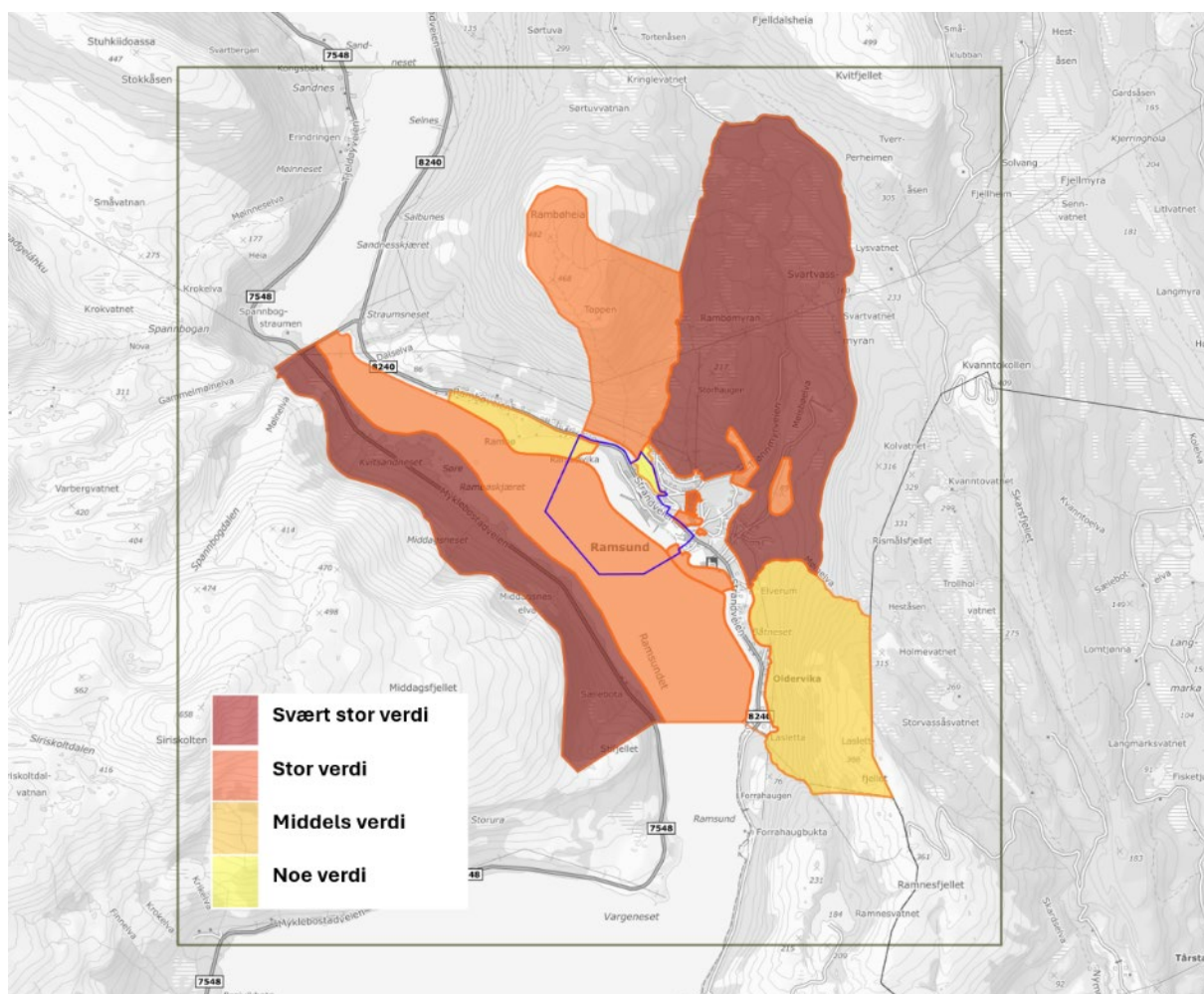
De kartlagte friluftsområdene i plan- og influensområdet blir omtalt under. Verdien vurderes etter verdikriteria gitt i Miljødirektoratets veiler, se tabell 6.

Omtalen av verdi er ikke alltid sammenfallende med faktaarkene fra kartleggingen i 2014. Vår gjennomgang viser gjennomgående høyere verdi i kartleggingen enn det som er funnet ved gjennomgang etter gjeldende verdikriteria. Gjennomgangen av delområder supplerer med mer detaljert soneinndeling der dette er hensiktsmessig og dokumentasjon av verdikriteriene brukerfrekvens, kvalitet og betydning slik de går fram av tabellen under.

Basert på registreringene i delområdene er det gitt en verdi, illustrert i verdikartet på figur 13.

Tabell 6: Verditabell for friluftsliv. Alle kategorier hentet fra veileder M-1941 (Håndbok om konsekvensutredning av klima og miljø).

Verdikriterier	Uten betydning for KU	Noe	Middels	Stor	Svært stor
Brukerfrekvens	Ikke nevneverdig bruk	Brukes av noen	Brukes av flere, ofte med innslag av regionale brukere	Brukes av mange Flere regionale brukere	Brukes av svært mange Nasjonale brukere
Kvalitet	Få eller ingen opplevelseskvaliteter Har i liten grad en funksjon som adkomstsone eller sammenheng	Noen natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter Har begrenset funksjon som adkomstsone/sammenheng Begrenset størrelse/utstrekning	Flere natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter Har i noen grad funksjon som adkomstsone/sammenheng Noe tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Tilstrekkelig utstrekning for å utøve de ønskede aktivitetene	Mange natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter Har en viktig funksjon (sammenheng/adkomst/parkering) Godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til Godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Stor nok utstrekning for å utøve de ønskede aktivitetene	Svært mange natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter Har en svært viktig funksjon (sammenheng/adkomst/parkering) Spesielt godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til Svært godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Svært stor utstrekning
Betydning	Har ikke symbolverdi Ikke brukt/egnet i undervisningssammenheng	Har noe symbolverdi i lokal sammenheng I liten grad brukt/egnet i undervisningssammenheng Brukes av personer i nærområdet/byen	Har en spesiell symbolverdi i regional sammenheng Egnet/noe brukt i undervisningssammenheng Brukes av personer fra hele kommunen	Har en spesiell symbolverdi i regional/nasjonal sammenheng Godt egnet/mye brukt i undervisningssammenheng Brukes av personer fra regionen	Har en spesiell symbolverdi i nasjonal sammenheng Svært godt egnet/svært mye brukt i undervisningssammenheng Brukes av personer fra hele Norge

Figur 13. Oversiktskart over friluftsområdene med KU-verdi. Planavgrensningen er markert med blå linje.

4.1 Delområde 1 Elveneset – Melsbøfjæra

Delområdet omfatter strandsonen i Melsbøvika, Elveneset og småbåthavna, på begge sider av Storelva.

Figur 14. Delområde 1 Elveneset - Melsbøfjæra

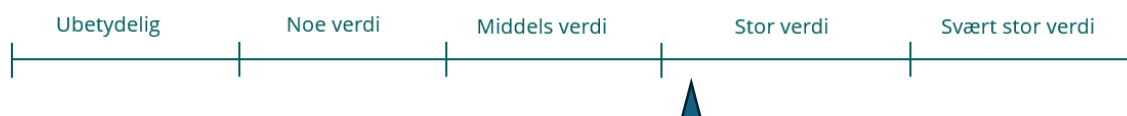
Figur 15. Delområdet sett fra nord med småbåthavna i forgrunnen, Storelvas utløp og Elveneset bak til venstre i bildet; Ramsund kapell. Foto: Forsvaret

4.1.1 Gjeldende kunnskap /NFKs registrering (2014)

Merk vurdering av småbåthavna som friluftsområde i kapittel 3. Delområdet følger opprinnelig avgrensning i Nordland fylkeskommunes kartlegging fra 2014 og er registrert som et svært viktig friluftsområde, med følgende beskrivelse: «Natur: Strandlinjen og fjærområdet nedenfor tettbebyggelsen i Ramsund. Friluftsliv: Lek, strand- og fjæreaktiviteter. Området er også mye benyttet av den lokale barnehagen i området.»²⁵ Det oppgis stor brukerfrekvens, med få eller ingen regionale/nasjonale brukere. En slik brukerfrekvens taler vanligvis for en middels verdi, men det er lagt vekt på områdets verdi i et mindre tettsted der bruksfrekvensen, relativt sett og målt mot andre områder lokalt, gir stor bruksfrekvens.

4.1.2 Vurdering i dag (ihht. M-1941)

I møte med Ramsund skole og Ramsund barnehage oppgir begge at området har spesiell funksjon, da området er godt egnet for lek-, strand- og fjæreaktiviteter, samt i undervisningssammenheng. Det finnes ikke like gode alternative områder som er i en praktisk avstand fra deres undervisningssteder. Området har liten tilrettelegging ut over nærhet til sentrum, kirken og nærbutikken der det finnes tilgjengelig parkering. Det understrekes et stort potensial for enkel tilrettelegging, ved rydding av krattvegetasjon og etablering av sti på Elveneset og langs Storelva. Området vurderes å ha middels kvalitet. Betydning vurderes til middels til stor i den forståelsen at området har kunnskapsverdier og symbolverdi i form av kirkested/gravsted, samt registrerte kulturminnelokaliteter.

4.2 Delområde 2 Rambøfjæra

Delområdet omfatter ca. 1 km av strandsonen nordvest for Ramsund orlogsstasjon.

²⁵ Friluftslivsområder – kartlagte, faktaark ID: FK00003717
<https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/dataset/Details/31>

Figur 16. Delområde 2 Rambøfjæra

Figur 17. Korallsand og attraktiv fjøre som inviterer til lek-, strand- og fjæreaktiviteter.

4.2.1 Gjeldende kunnskap /NFKs registrering (2014)

I Nordland fylkeskommunes kartlegging fra 2014 er området vurdert til å være et viktig friluftsområde, med følgende beskrivelse: «Strandlinjen og fjæreområdet nedenfor bebyggelsen i Rambø. Friluftsliv: Strand- og fjæreaktiviteter. Området er mye benyttet av den lokale barnehagen i området». ²⁶

4.2.2 Vurdering i dag (ihht. M-1941)

Med utgangspunkt i befaringen, møte med Ramsund skole og Ramsund barnehage²⁵ og bruk av historiske kart²⁷ er det vurdert at området Rambø (stedsnavn på neset), er et friluftsområde som er større enn i opprinnelig registrert. Delområdets utstrekning er vesentlig endret fra opprinnelig kartlegging. De største kvalitetene i delområdet er å finne lengre nord og knytt til neset. Observasjoner på befaringer tyder også på at den delen av fjæra som kan gi størst kvalitet når det gjelder friluftsliv, lek-, strand- og fjæreaktiviteter er i fjæra rundt neset. Her er det flott korallsand og god utsikt. Opprinnelig avgrensning vurderes å omfatte en mindre attraktiv del av fjæra. Historiske kart og observasjon av eldre fotballmål ute på neset, viser at nettopp dette arealet har vært i bruk som friluftsområde i en lengre tidsperiode. Brukerfrekvensen er usikker, da Ramsund skole og Ramsund barnehage oppgir at området har stor verdi, men er mindre i bruk, da avstanden er en del større enn til delområde enn f.eks. Melsbøfjæra (delområde 1). Det er ikke nevneverdig tilrettelegging i form av parkering eller sti, bord/benker, men det er observert enkelt oppheng av eldre livbøyer som kan tyde på at bading er en av aktivitetene i området. Det finnes ikke holdepunkter for regional eller nasjonal verdi, men for områdets verdi i et mindre tettsted er både kvaliteter og bruksfrekvens vurdert til minimum middels. Det vurderes at området har noe betydning da området brukes av personer i nærområdet/ tettstedet.

²⁶ Friluftslivsområder – kartlagte, faktaark ID: FK00004146

<https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/dataset/Details/31>

²⁷ Kilden.nibio.no Kartlag Historiske kart – ØK 1 utg. KartID EL244-5-1, a jour 1973

4.3 Delområde 3 Ramsund skole og delområde 4 Ramsund barnehage

Vurdering av verdi for delområdene 3 Ramsund skole og 4 Ramsund barnehage gjøres felles. Delområda grenser til planområdet i Fv. 8240.

Figur 18. Delområde 3 og 4

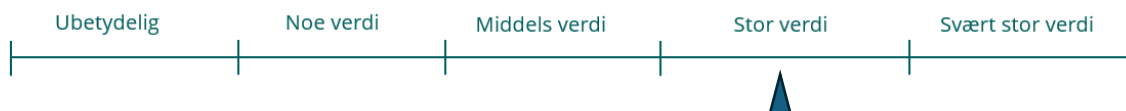
Figur 19. Ramsund skole

4.3.1 Gjeldende kunnskap /NFKs registrering (2014)

I Nordland fylkeskommunes kartlegging fra 2014 er området vurdert til å være et viktige friluftsområder, med følgende beskrivelser: «Natur: Opparbeidet uteareal ved skolebygningene, for øvrig skogbevakst. Gode parkeringsforhold ved idrettshallen. Opparbeidet uteareal nedenfor barnehagen. Kultur: Barne- og ungdomsskole og idrettshall. Friluftsliv: Lek, fritidsaktiviteter for barn og ungdom i skole- og fritid. Idrettshallen benyttes i fellesskap mellom lokalbefolkningen og forsvaret. Ved barnehagen tilrettelegging for lek, barnehageaktiviteter, klatrestativ og lekeapparater.»²⁸

4.3.2 Vurdering i dag (ihht. M-1941)

Områdene er opparbeidet med grønne uteareal og lekeapparater fordelt på to lokasjoner (tomter) og har stor brukerfrekvens og benyttes ganske ofte av regionale og nasjonale brukere. Skoleområder og barnehager tilhører en offentlig tjeneste. Offentlige arealer herunder skoler og barnehagers utearealer skal som utgangspunkt fungere som et offentlig tilgjengelig areal som torg, lek og møteplasser også utenfor skoletiden. De bør derfor legges til grunn for vurderinger av barn og unges friluftsliv. Området har høy grad av tilrettelegging for barn og verdifulle lekeplasser i et sentrum med ellers lite tilrettelegging i form av spill, lek, bord og benker, og er et sted barn og unge kjenner godt.

²⁸ Friluftslivsområder – kartlagte, faktaark ID: FK00003930 og FK00003972
<https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/dataset/Details/31>

4.4 Delområde 5 Pulverskogen

Figur 20. Delområde 5 Pulverskogen

Figur 21. Pulverskogen sett fra Ramsund skole

Figur 22. Øvre del av Pulverskogen viser god tilrettelegging og aktiv bruk som friluftsområde

4.4.1 Gjeldende kunnskap /NFKs registrering (2014)

Det statlig sikra friluftsområdet Pulverskogen²⁹ er i Nordland fylkeskommunes kartlegging fra 2014 vurdert som et svært viktig friluftsområde, med følgende beskrivelse: «Natur: Dels skogbevokst, dels gressbevokst hellende terreng. Friluftsliv: Lek, skileik, fugle- og insekttitting. Gapahuk. Viktig nærmiljøområde for barn, referanseområde for barnehagen i Ramsund, barnas eventyrskog.»³⁰

4.4.2 Vurdering i dag (ihht. M-1941)

Brukerfrekvens er vurdert som stor og stort sett med lokale brukere. På befaringen ble det observert god tilrettelegging i form av gapahuk, bord og benker som inviterer til uteopphold for alle aldersgrupper og gjennom sesong-, og værvariasjoner. Det ble observert greinhytter som tyder på stor bruk i form av fri lek i enten barnehage /skole eller som nærmiljøområde for tettstedet. Det ble også observert lysmaster og etablerte jordvoller som gir ytterligere terreng for aktivitet om vinteren i form av aking og skilek.

---

²⁹ Friluftsområder – statlig sikra, faktaark ID: FS00002251

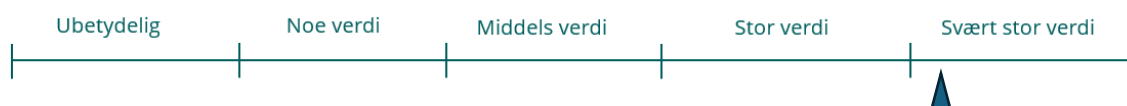
https://kart.miljodirektoratet.no/arcgis/rest/services/friluftsliv_statlig_sikra/mapserver

³⁰ Friluftslivsområder – kartlagte, faktaark ID: FK00004356

<https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/dataset/Details/31>

Det er ikke nøyaktig samsvar mellom registreringen i kartleggingen og faktaarket for det statlig sikra friluftsområdet. Vi har derfor justert på delområdets utstrekning for å være sikker på at områdets verdi mtp. tilgjengelighet, vurderes riktig.

Delområdet ble befart sammen med representanter fra Midtre Hålogaland friluftsråd³¹, som en viktig aktør for tilrettelegging og utvikling av statlig sikra friluftsområder. Friluftsområdets verdi med høy kvalitet, god tilgjengelighet og tilrettelegging, gjennom også statlig sikring gir høy verdi, selv om brukergruppen vurderes som lokal/regional. Det er lagt vekt på områdets verdi i et mindre tettsted der bruksfrekvensen, relativt sett og målt mot andre områder lokalt.

4.5 Delområde 6 Rødholten

Figur 23. Delområde 6 Rødholten

Figur 24. Sti og bål plass i Rødholten

4.5.1 Gjeldende kunnskap /NFKs registrering (2014)

Friluftsområdet Rødholten³² er i Nordland fylkeskommunes kartlegging fra 2014 vurdert som et viktig friluftsområde, med følgende beskrivelse: «Natur: Småkupert område ved østre side av vegen opp til Skytterbanen, dels snaut, dels skogbevokst. Friluftsliv: Lek, turgåing, bærplukking og bålaging. Området ofte benyttet i undervisningssammenheng av barnehagen i Ramsund.»

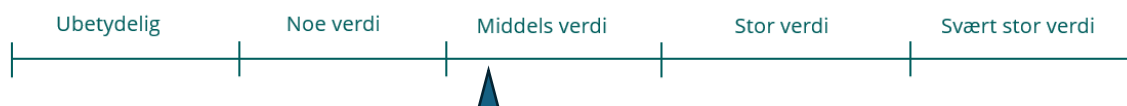
4.5.2 Vurdering i dag (ihht. M-1941)

Med utgangspunkt i befaringen og møte med Ramsund skole og Ramsund barnehage vurderes verdien på nytt. Lokalt viktig verdi for barnehagen som brukergruppe, uten tilrettelegging, og middels opplevelseskvalitet tyder imidlertid at områdets verdi bør settes til middels verdi. Og ikke så høyt som viktig/stor verdi. Delområdet ble befart sammen med representanter fra Midtre Hålogaland

³¹ Befaring sammen med representanter fra Midtre Hålogaland friluftsråd, 02.10.2024

³² Friluftslivsområder – kartlagte, faktaark ID: FK00003896
<https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/dataset/Details/31>

friluftsråd³³, som en viktig aktør for tilrettelegging og utvikling av statlig sikra friluftsområder. En opplysning gitt av friluftsrådet var at stien ikke var tatt med som viktig ferdselsåre pga. manglende merking. Etableres merking vil dette kunne føre til økt bruksfrekvens og tilgjengelighet, men vi tar fortsatt i betraktning at brukergruppen vurderes som lokal.

4.6 Delområde 7 Nygård

Figur 25. Delområde 7 Nygård

Figur 26. Gjengrodd skitrek (ute av bruk)

Figur 27. Nedre del av delområdet er en stor idrettsplass gress/grus. Noe tilrettelegging i form av fotballmål, noe ødelagt av kjørespor. Området har god tilgjengelighet og er sannsynligvis en svært sentral del av skiløypenettet.

4.6.1 Gjeldende kunnskap /NFKs registrering (2014)

Friluftsområdet Nygård³⁴ er i Nordland fylkeskommunes kartlegging fra 2014 vurdert som et svært viktig friluftsområde, med følgende beskrivelse: «Natur: For det meste skogbevokst utenom

³³ Befaring sammen med representanter fra Midtre Hålogaland friluftsråd, 02.10.2024

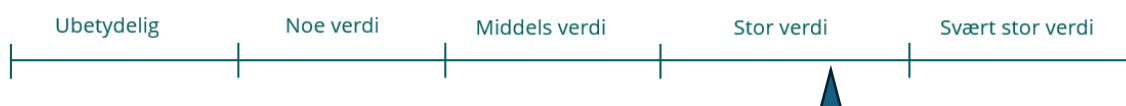
³⁴ Friluftslivsområder – kartlagte, faktaark ID: FK00003454
<https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/dataset/Details/31>

idrettsbane- og skianleggsområdet. Kultur: Fotballbane og slalåm-/alpinbakke. Friluftsliv: Skileik, slalåm vintertids, turgåing, bærplukking og grilling ellers i året. Området er mye brukt av skole, barnehage, forsvaret og bygdefolk.»

4.6.2 Vurdering i dag (ihht. M-1941)

Friluftslivets ferdselsårer nr. 6 skiløyper Nygård er verdivurdert i delområdet. Idrettsbanen og flaten er et sentralt sted i skiløypenettet om vinteren bekreftes og bruksfrekvensen for denne vurderes fortsatt som svært viktig. Det er lokale brukere, men også ganske ofte regionale brukere. En slik brukerfrekvens taler vanligvis for en middels verdi, men det er lagt vekt på områdets verdi i et mindre tettsted der bruksfrekvensen, relativt sett og målt mot andre områder lokalt og regionalt, gir stor bruksfrekvens. Kvaliteten på området vurderes såpass høyt på grunnlag av funksjon og tilrettelegging med skiløypenettet. Dette øker verdien på delområdet, men kunne ikke observeres på befaringen pga. årstid.

Både brukerfrekvens og kvalitet på skitrekket vurderes som kraftig redusert ut ifra den oppgitte verdien i sist kartlegging. Det ble observert stor grad av gjengroing, som reduserer brukerfrekvens og tilrettelegging såpass mye at denne funksjonen har forsvunnet. Det påpekes imidlertid at terrengets egnethet og dokumentert tidligere bruk gjør at verdien settes til noe/middels.

4.7 Delområde 8 Brenna

4.7.1 Gjeldende kunnskap /NFKs registrering (2014)

Figur 28. Delområde 8 Brenna

Figur 29. Delområdet har uklar bruksverdi, men er nært lokalisert eksisterende boligbebyggelse i Steinbakken og vassdragsnatur ved Vikelva.

Delområdet er ikke beskrevet i Nordland fylkeskommunes kartlegging fra 2014, men deler av området er avsatt til friområde i gjeldende kommuneplan; K2 Kommunedelplan for Ramsund. Øvrige areal er avsatt til landbruks,- natur- og friluftsområde (LNF).

Figur 30. Utsnitt fra gjeldende kommunedelplan for Ramsund avsetter deler av området til friområde, markert med rød sirkel. Øvrig areal i delområdet er avsatt til landbruks-, natur- og friluftsområde (lys grønn), samt boligformål.

4.7.2 Vurdering i dag (ihht. M-1941)

Det antas at bruken stort sett er lokale brukere, og har få til ingen regionale brukere. Området har uklar bruksverdi, men er nært lokalisert eksisterende boligbebyggelse i Steinbakken og vassdragsnatur ved Vikelva. Avgrensningen som er gjort av friområdet i kommuneplanarbeidet gir grunn til å anta at det er dette arealet som har størst verdi, uten at vi har kunnet ettergå dette. Ut fra tilgjengelighet fra boligområdene og en generelt mer åpen og tilgjengelig skog, og med forbindelsen til Vikelva, kan vi trekke en liknende konklusjon i dag. I møte med Ramsund skole og Ramsund barnehage nevnes ikke at området har noen spesiell funksjon, men området er egnet for lek gjennom skog og vassdragsaktiviteter. Området kan ha verdi, men er lite brukt i undervisningssammenheng. Området er ikke beskrevet i turportaler som ut.no og alltrails.com, og Strava, og er uten tilrettelegging.

Noen opplevelseskvaliteter i form av vassdragsnatur og kulturpreg som kan likevel tyde på tidligere bruk, og gir at områdets verdi bør settes til noe verdi.

4.8 Delområde 9 Ramsundmarka

Figur 31. Delområde 9 Ramsundmarka. Området har varierte opplevelseskvaliteter og mange brukergrupper.

Figur 32. Merking fra Fjellålsida
Kilde: alltrails.com

Figur 33. Ramsund skytterlag sitt anlegg i Ramsundmarka.

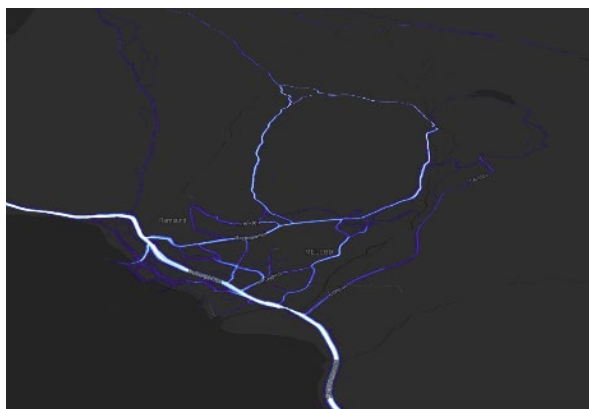
4.8.1 Gjeldende kunnskap /NFKs registrering (2014)

Friluftsområdet Ramsundmarka³⁵ er i Nordland fylkeskommunes kartlegging fra 2014 vurdert som et svært viktig friluftsområde, nærturterreng, med følgende beskrivelse: «Natur: Skogbevokst hellende terreng med myraktige partier i øverste delen av området. Området ovenfor tettbebyggelsen i Ramsund. Ei kraftlinje skjærer over øvre del av området. Friluftsliv: Slalåmbakke, skiløyper, fotballbane, skytterbane, lavvo. Turgåing, skigåing, sykling, bærplukking. Området er året rundt omtrent daglig benyttet av skole, barnehage, forsvaret og øvrig lokalbefolkning til turgåing og rekreasjon. God atkomst inn i området med veger fra Ramsund på begge sider av Melsbøelva. Det savnes bedre skilting i området, og det skulle ha vært satt ut benker.»

³⁵ Friluftslivsområder – kartlagte, faktaark ID: FK00004515
<https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/dataset/Details/31>

4.8.2 Vurdering i dag (ihht. M-1941)

Befaringen av delområdet ble utført sammen med representanter fra Midtre Hålogaland friluftsråd³⁶, i tillegg ble et lokalt jaktlag påtruffet under befaringen, som delte verdifull og oppdatert lokal kunnskap om områdets bruk i dag. Verdien knyttet til slalåmbakken og fotballbanen vurderes i delområde 7. Friluftslivets ferdselsårer nr. 3 Tjønnyrveien, nr. 4 Rambømyran, nr. 5 Svartvatnet til bål plass og nr. 7 skiløyper i Ramsundmarka er verdivurdert i delområdet. Delområdets høye verdi som nærturområde er bekreftet gjennom befaring og samtaler med lokalbefolkning. Området er et større nærturterreng med høy grad av tilrettelegging som sikrer god tilgang og en høy brukerfrekvens lokalt, regionalt og av og til nasjonalt. Området er beskrevet i turportaler som ut.no³⁷ og alltrails.com³⁸, og bruksfrekvens er dokumentert gjennom Strava heatmap³⁹.

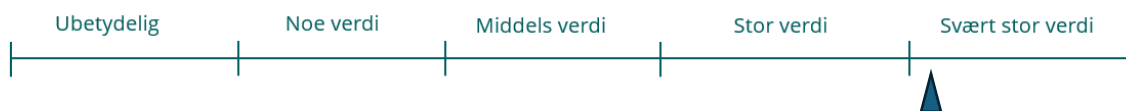
Figur 34. Utsnitt fra Strava.com/all foot sports

Figur 35. Utsnitt fra Strava.com/all cycle sports

Enkelte deler av det store området innehar viktige funksjoner; et grusvei/turstinnettverk velegnet for gåtur, joggeturer og skiløypenettverk om vinteren gir høy grad av tilrettelegging uten at tilrettelegginga reduserer opplevelsen av stille natur med opplevelsesverdi sterkt knyttet til naturen.

Ramsund skytterlag sitt anlegg er utgangspunkt for en spesialisert aktivitet, men som bekreftes som en viktig felles interesse hos befolkninga i Ramsund. Skytterlaget har stor aktivitet i form av stevner og trening. Mye av lagets aktivitet er knytt til lagets skytterhus, en 100m skytebane med skivetrekk (8 skiver) og en 200m skytebane med elektronikk (8 skiver). Det opplyses også om at det knytt til anlegget planlegges for en pistolskytebane.

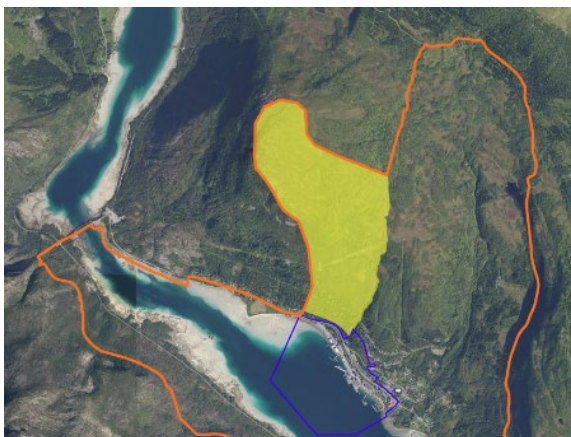
³⁶ Befaring sammen med representanter fra Midtre Hålogaland friluftsråd, 02.10.2024

³⁷ [UT.no](https://www.ut.no) | Kart

³⁸ [AllTrails: Trail Guides & Maps for Hiking, Camping, and Running](https://www.alltrails.com) | AllTrails

³⁹ <https://www.strava.com/maps>

4.9 Delområde 10 Rambøheia

Figur 36. Delområde 10 Rambøheia

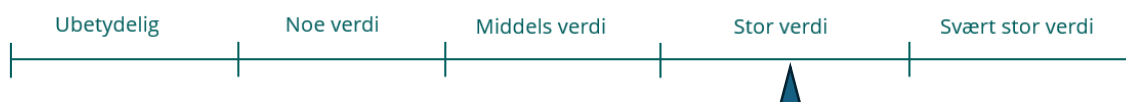
Figur 37. Trugetur til toppen av Rambøheia. Foto: Ramsund og omegn bygdegruppe FB.

4.9.1 Gjeldende kunnskap /NFKs registrering (2014)

Del av friluftsområdet Rambøheia⁴⁰ er i Nordland fylkeskommunes kartlegging fra 2014 vurdert som et viktig friluftsområde, nærturterreng, med følgende beskrivelse «Natur: Skogkledde og store snaue områder fra sjøen oppover til Rambøheia, noe mer skogbevakst i lia på østre side av heia. Riksvegen til Ramsund går i området nede ved sjøen. Ei kraftlinje skjærer over søndre del av området. Kultur: Det foregår reinbeiting med oppsyn i området både vinter og vår, delvis kalving. Friluftsliv: Turgåing, jakt, bærplukking. Området oppe på Rambøheia er ofte benyttet som turmål av den lokale skolen. Nordre del av området lettest tilgjengelig via skogsbilveg fra Ramstad.»

4.9.2 Vurdering i dag (iht. M-1941)

Delområdet har klare kvalitetsmessige trekk med delområde 9 Ramsundmarka. Befaringen av delområdet ble utført sammen med representanter fra Midtre Hålogaland friluftsråd, avgrenset til Tjønnyrveien. Samtale med lokalt jaktlag bekreftet i stor grad lik verdi som Ramsundmarka, med unntak av at Rambøheia. Gjennom sitt målpunkt på toppen er Rambøheia kanskje mer preget av symbolverdi. Friluftslivets ferdselsårer nr. 1 Rambøheia direkte og nr. 2 Rambøheia om Storhaugen er verdivurdert i delområdet. Området inngår i et større nærturterreng med tilrettelegging som sikrer god tilgang og en om enn en noe lavere brukerfrekvens enn Ramsundmarka. Området er beskrevet i turportaler som ut.no, alltrails.com og bruksfrekvens er dokumentert gjennom Strava heatmap.⁴¹ En mer grundigere gjennomgang av delområdet ble prioritert ned for å jobbe med mer udokumenterte og usikker friluftslivverdi i delområde 11.

⁴⁰ Friluftslivsområder – kartlagte, faktaark ID: FK00004213
<https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/dataset/Details/31>

⁴¹ Se note 38, 39 og 40

4.10 Delområde 11 Oldervikhalsen – Laslettfjellet

Del av friluftsområdet Kvanntokollen er vurdert inn i influensområdet, men den delen som er tatt med er i denne rapporten kalt Oldervikhalsen -Laslettfjellet.

Figur 38. Delområde 11 Oldervikhalsen – Laslettfjellet

Figur 39. Fra stien opp mot Laslettfjellet fra Lasletta.

4.10.1 Gjeldende kunnskap /NFKs registrering (2014)

I Nordland fylkeskommunes kartlegging fra 2014 er området vurdert som et viktig friluftsområde, utfartsområde.⁴²

4.10.2 Vurdering i dag (ihht. M-1941)

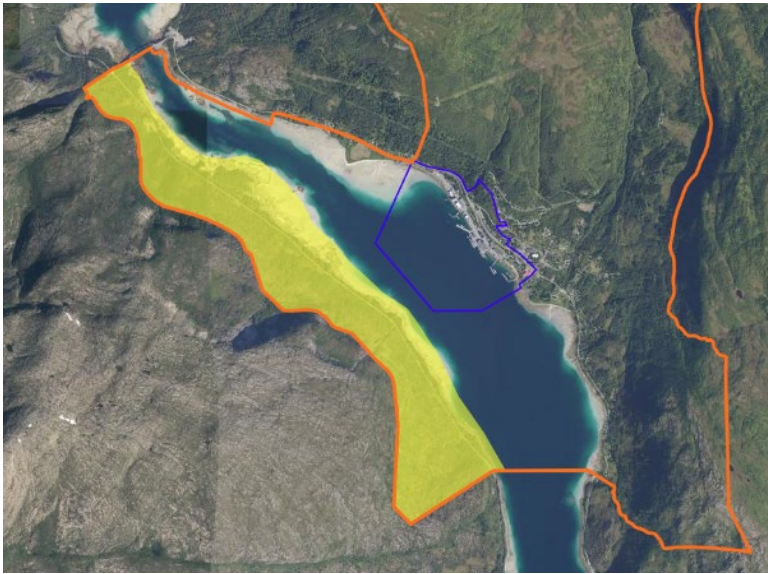
Områdebeskrivelsen som ligger på eksisterende kartlegging, er ikke beskrivende for delen som er vurdert inn i influensområdet til tiltakene foreslått i utredningsalternativet. Vår avgrensning av delområdet omhandler Oldervikhalsen som en skogkledd rygg opp mot Laslettfjellet der opplysninger fra lokalt jaktlag tyder på at det er realivt vanlig å bruke denne ruten når en skal bevege seg fra Ramsund, i retning Laslettfjellet, og kanskje videre til Ramnesfjellet Stier/ferdselsårer er ikke merket, men kartstudier og en befaring neste dag viste en klar, umerket sti opp fra Lasletta, som følger grensemerkene for Ramnes skyte- og øvingsfelt i retning Laslettfjellet. Området er til dels bratt og utilgjengelig, og noen tilrettelegging ble ikke påtruffet under befaringen. Bruksfrekvensen lar seg ikke dokumentere gjennom turportaler på nett eller Strava heatmap. Vi legger likevel til grunn middels verdi, da området ligger nært boliger og sentrum og har turdrag i retning Ramnesfjellet som vurderes som et attraktivt toppturmål.

⁴² Friluftslivsområder – kartlagte, faktaark ID: FK00004496
<https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/dataset/Details/31>

4.11 Delområde 12 Spannbogen Sælebota

Del av friluftsområdet Spannbogen – Breivikbotn⁴³ er i influensområdet, og tatt med i denne rapporten.

Figur 40. Delområde 12 Spannbogen – Sælebota

Figur 41. Fra startpunktet til turstien mot Siriskolten.

Figur 42. Strandbergområde ved Spannbogen

4.11.1 Gjeldende kunnskap /NFKs registrering (2014)

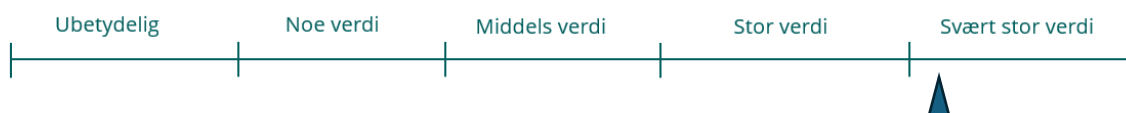
I Nordland fylkeskommunes kartlegging fra 2014 er området vurdert som et svært viktig friluftsområde, utfartsområde, med følgende beskrivelse: «Natur: Strandsonen mellom fjellfoten og sjøen, relativt brattlendt og skogkledte partier ovenfor fylkesvegen. For det meste et ubebyggt med unntak av Breivikbotn der det er et par-tre hytter. Fylkesvegen til Myklebostad går langs sjøen etter hele området. Kultur: Sjø- og strandområdet mellom Kvitsandneset og Middagsneset er i henhold til

⁴³ Friluftslivsområder – kartlagte, faktaark ID: FK00003378
<https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/dataset/Details/31>

naturbasen registrert som et regionalt viktig, artsrikt og intakt strandbergområde. Friluftsliv: Turgåing, fiske fra land. Området rundt Storsteinen i fjæra ved Kvitsandneset er et svært viktig utfluktsområde for elevene ved Fjelldal skole og av barna ved Kanutten barnehage på Fjelldal. Breivikbotn er et populært område for familieturer og skigåing om vinteren.»

4.11.2 Vurdering i dag (ihht. M-1941)

Delområdet som er vurdert inn i influensområdet omfatter strandsonen på nedsiden av Fv. 7548 Myklebostadveien fra Spannbogen i nord, og sørover til og med Sælebota. Denne ubebygde strandsona langs fylkesveien er et spesielt attraktivt naturmiljø med strandberg, innslag av korallsandstrender og fjære som i tidligere registreringer er gitt svært høy verdi som utfartsområde. Delområdets høye verdi som utfarts- og turområde er bekreftet gjennom befaring og samtaler med skole og barnehagen. Området er ikke veldig tilrettelagt, men den gjennomgående enkle tilgangen fra fylkesveien muliggjør en høy brukerfrekvens lokalt og regionalt. Ved Sælebota er det anlagt en mindre småbåthavn. Et viktig startpunkt for en mye brukt tursti til Siriskolten starter fra fylkesveien nær Spannbogen, nord i delområdet. Området er beskrevet i turportaler som ut.no, alltrails.com og bruksfrekvens er dokumentert gjennom Strava heatmap.

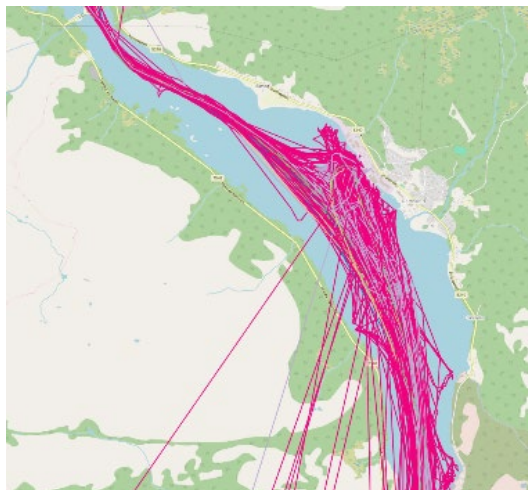

4.12 Delområde 13 Ramsundet, søndre del

En del fritidsbåter går gjennom farleden i Ramsundet. Dette sundet utgjør størsteparten av det registrerte friluftsområdet Ramsundet – søndre del⁴⁴.

Figur 43. Delområde 13 Ramsundet, søndre del

Figur 44. Oversikt over sjøtrafikk i området i perioden 1.4.23-1.10.23.45 Kun fartøy med AIS er med i datagrunnlaget, og dermed er en del fritidsbåter ikke representert.

⁴⁴ Friluftslivsområder – kartlagte, faktaark ID: FK00003474

<https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/dataset/Details/31>

⁴⁵ <https://kystdatahuset.no/tallogstatistikk/trafikkiomrade/dashboard>

4.12.1 Gjeldende kunnskap /NFKs registrering (2014)

I Nordland fylkeskommunes kartlegging fra 2014 vurdert som et viktig friluftsområde, utfartsområde, med følgende beskrivelse: «Fjordlandskap mellom fastlandet og Tjeldøya på søndre side av Ramsundbrua. Friluftsliv: Båtturer, fritidsfiske, rekreasjon.»

4.12.2 Vurdering i dag (ihht. M-1941)

For lokalbefolkninga som har sin «hjemmehavn» i delområdet vurderes tilgang til båtturer fritidsfiske og rekreasjon på sjøen som en viktig friluftslivsverdi, selv om delområdets verdi for friluftsliv er påvirket av forbudsområde som er regulert av sikkerhetsloven § 7-5, Forskrift om militære forbudsområder innen Sjøforsvaret. Fritidsbåter har tilgang til å gå ut til farled og følge denne sør- eller nordover i naturlig seilingsvei. Denne verdien er viktig lokalt, da befaringen har påvist flere naust og en kjenner også til to småbåthavner i delområdet; en i Ramsund sentrum og en ved Sælebota på vestsida av sundet. Dette er imidlertid også eneste observerte tilretteleggelse for fritidsaktiviteter på sjøen.

Bruksfrekvensen er usikker, men i spennet middels til stor. En lokal brukergruppe taler vanligvis for kun noe verdi, men det er lagt vekt på at sundet binder sammen friluftsområder til sjøs med høyere opplevelseskvaliteter, og områdets verdi i et mindre tettsted der bruksfrekvensen og betydning, relativt sett og målt mot andre områder lokalt, må bli gitt minimum middels verdi.

5 Påvirkning

Tabell 7. Påvirkningstabell for friluftsliv. Alle kategorier hentet fra veileder M-1941 (Håndbok om konsekvensutredning av klima og miljø).

	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Endring i attraktivitet	Området blir utvidet og/eller får positive fysiske/visuelle endringer	Ingen eller liten reduksjon i attraktivitet	Redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Svært redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Området mister sin attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning
Arealbeslag	Ingen reduksjon i areal	Ingen eller liten reduksjon i areal	Arealbeslag eller fysiske endringer som reduserer området	Arealbeslag eller en fysisk endring som i stor grad reduserer området	Friluftsområdet bygges ned og forsvinner
Tilgjengelighet	Bedre tilgjengelighet: bedre adkomst og/eller eksisterende barrierer/stengsler blir fjernet	Ingen eller lite redusert tilgjengelighet	Noe redusert tilgjengelighet: vanskeligere adkomst til området, stengsler og/eller barrierer	Svært redusert tilgjengelighet: flere adkomstmuligheter til området blir fjernet. Flere barrierer og/eller stengsler etableres i eller ved området	Området blir utilgjengelig. Barrierer, stengsler i eller ved området gjør området utilgjengelig for bruk. Adkomstmuligheter fjernes
Forurensning	Redusert forurensning (støy, støv og avrenning)	Ingen eller liten økning i forurensning (støy, støv og avrenning)	Noe økt forurensning (støy, støv og avrenning)	Økt forurensning (støy, støv og avrenning)	Vesentlig økt forurensning (støy, støv og avrenning)
Funksjon	Funksjon opprettholdes og underbygges	Funksjon uendret	Funksjon endres	Redusert funksjon	Dagens funksjon forsvinner

5.1 Delområde 1 Elveneset – Melsbøfjæra

Utredningsalternativet innebærer ingen arealbeslag i delområdet, da hverken utfylling i sjø, justert perimetersikring eller endring av hovedadkomst vil gripe inn på arealet. Økt og endret bruk av sjøen som manøvreringsområde og etablering av nye operative flater og byggeareal inne på basen vil kunne gi endret visuell virkning, sett fra den nordlige delen av delområdet. Det er ikke funnet endring eller forringelse i form av økt støy i gul sone $L_{den} > 55$ dB (gul sone). Båter som ligger til kai, jf. Figur 4, kan føre til en endring i utredningsalternativet, men driften som er beskrevet i støyrapporten fører til opptil noe forringelse.

Økt generell aktivitet på orlogsstasjonen vil kunne føre til en økt bruksfrekvens i sentrumsnære friluftsområder i Ramsund generelt, noe som kan øke ferdselen på stranda og økt behov for tilrettelegging. Vi vurderer at funksjonen og dagens attraktivitet som ligger i lek-, strand- og fjæreaktiviteter, bruk i undervisningssammenheng framstår som uendret i utredningsalternativet.

Områdets betydning som kirkested framstår uendret, men vi legger til grunn at nærfriluftsområde som også inneholder et gravsted kan være sårbart for endring i attraktivitet (visuelle virkninger, støy osv.), og at påvirkningsgraden er opptil noe forringet på grunn av potensial for endret lydmiljø ved kirken g gravstedet.

5.2 Delområde 2 Rambøfjæra

Delområdet er i delvis innenfor plangrensen og utredningsalternativet. Etablering av ny hovedatkomst fra nord vil beslaglegge et areal på om lag 4,6 daa, av det registrerte friluftsområdet. Sett opp mot gjeldende regulering og beskrivelsen av o-alternativet, gir dette likevel ikke et arealbeslag som skal vurderes som en endring mot utredningsalternativet.

Økt og endret bruk av sjøen som manøvreringsområde og etablering av nye operative flater og byggeareal inne på basen vil kunne gi endret visuell virkning. Ny hovedatkomst etableres for at tungtrafikk skal komme inn til basen på den nordlige avkjørselen. Dette medfører noen fysiske endringer på nærliggende areal til friluftsområdet som kan gi noe forringet attraktivitet og noe økt forurensning i form av støy. Det er likevel slik at etablering av ny hovedatkomst for tunge kjøretøy medfører mindre konflikt med sentrum, lenger sør.

Det er ikke funnet endring eller forringelse i form av økt støy i gul sone $L_{den} > 55$ dB (gul sone) på grunn av anlegg og drift av nye operative flater og byggeareal inne på basen.

Støysituasjonen med hensyn til helikoptertrafikk vil i stor grad være lik som dagens, potensielt med noen flere hendelser.⁴⁶

Planformålet er forventet å gi økt trafikk til og fra stasjonen. Vegtrafikkstøysituasjonen gir ikke merkbar økning i lydnivå, jf. figur slik det er beskrevet i M-2061 kapittel 1.1.6.⁴⁷

Økt aktivitet på orlogsstasjonen vil kunne føre til en økt bruksfrekvens i sentrumsnære friluftsområder i Ramsund generelt, noe som kan øke ferdsele på stranda og økt behov for tilrettelegging. Vi vurderer at funksjonen og dagens attraktivitet som ligger i lek-, strand- og fjæreaktiviteter framstår som uendret i utredningsalternativet.

5.3 Delområde 3 Ramsund skole og delområde 4 Ramsund barnehage

Delområdene ligger i nærheten av planområdet og vil ha noe visuell virkning fra planområdet. Økt generell aktivitet på orlogstasjonen vil kunne føre til en økt bruksfrekvens i sentrumsnære friluftsområder i Ramsund generelt. Tilgjengeligheten eller attraktiviteten til friluftsområdene blir ikke forringet i utredningsalternativet, men vi vurderer at etablering av ny hovedatkomst for tunge kjøretøy kan føre til forbedring da redusert tungtrafikk i sentrum heller kan gi bedre tilgjengelighet og redusert barrierewirkning i fylkesveien.

Det er ikke funnet endring eller forringelse i form av økt støy i gul sone $L_{den} > 55$ dB (gul sone).

⁴⁶ 10250048-01-RIA-RAP-001 Støyutredning regulering av Ramsund Orlogsstasjon, 26.08.2025

⁴⁷ Miljødirektoratet, "M-2061 Veileder til retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021)," Jun. 2021.

Båter som ligger ved kaiene jf. Figur 4, som ligger på generator, økt vegtrafikkstøy, samt generell drift av basen kan føre til en opplevd endring i forhold til dagens situasjon, men driften som er beskrevet i støyrapporten fører til ubetydelig endring eller opptil noe forringelse.

5.4 Delområde 5 Pulverskogen

Delområdet ligger i nærheten av planområdet og vil ha noe visuell virkning fra planområdet. Vektlegging av visuell virkning tillegges også mindre vekt da delområdet ligger i bebygde omgivelser med mange inngrep og at det er ikke venta at visuell virkning er så stor at denne påvirker attraktiviteten i delområdet negativt.

Økt generell aktivitet på orlogsstasjonen vil kunne føre til økt bruksfrekvens i sentrumsnære friluftsområder i Ramsund generelt. Tilgjengeligheten eller attraktiviteten til friluftsområdet blir ikke forringet i utredningsalternativet, men vi vurderer at etablering av ny hovedatkomst for tunge kjøretøy heller kan føre til forbedring da redusert tungtrafikk. Det er ikke funnet endring eller forringelse i form av økt støy i gul sone $L_{den} > 55$ dB (gul sone). Et nærfriluftsområde er mer sårbar for endring i attraktivitet (visuelle virkninger, støy osv.), sammenliknet med foregående delområder. Det er i støyrapporten ikke gjort beregninger som tegner soner med grenseverdier for stille områder, men vi legger til grunn at lydmiljøet i friluftsområdet ikke endres vesentlig fra o-alternativet til utredningsalternativet. Det er i prosjektet ikke gjort rede for at anleggstrafikk eller omkjøring planlegges via det kommunale vegnettet i Brennaven og Arne Wisthus veg. En slik begrensning oppfattes som viktig da økt trafikkstøy nært opp til området kombinert med redusert tilgjengelighet gjennom påvirket trafiksikkerhet, ville gi en større påvirkningsgrad.

5.5 Delområde 6 Rødholten

Delområdet har en noe spesiell funksjon, og dokumentet brukergruppe; barnehagen bekrefter at området med stor sannsynlighet vil beholde sin funksjon. Det er ikke funnet endring eller forringelse i form av attraktivitet, arealbeslag eller tilgjengelighet. Det er ikke funnet endring eller forringelse i form av økt støy i gul sone $L_{den} > 55$ dB (gul sone). Et nærfriluftsområde er mer sårbar for endring i attraktivitet (visuelle virkninger, støy osv.), sammenliknet med foregående delområder. Det er i støyrapporten ikke gjort beregninger som tegner soner med grenseverdier for stille områder, men vi legger til grunn at lydmiljøet i friluftsområdet ikke endres vesentlig fra o-alternativet til utredningsalternativet.

5.6 Felles vurdering av påvirkning for delområde 7 Nygård, delområde 9 Ramsundmarka og delområde 10 Rambøheia

Påvirkning av alle friluftslivets ferdselsårer nr. 6 skiløyper Nygård er vurdert i dette kapitlet. Den visuelle virkningen av tiltaket er for delområdene Nygård, Ramsundmarka og Rambøheia er vurdert ubetydelig da det er begrensede siktlinjer mellom delområdet og basen og til dels stor avstand til tiltaksområdet. Ingen arealbeslag etter redusert tilgjengelighet oppstår som følge av utredningsalternativet, og o-alternativets funksjon kan videreføres i delområdene, fullt ut. Økt aktivitet på orlogsstasjonen vil kunne føre til en økt bruksfrekvens i sentrumsnære friluftsområder i Ramsund generelt, noe som kan øke ferdselen i friluftsområdet og økt ønske/innsats i med tilrettelegging. Det er ikke funnet endring eller forringelse i form av økt støy i gul sone $L_{den} > 55$ dB (gul sone). Delområdene er mer sårbar for endring i attraktivitet (visuelle virkninger, støy osv.), fordi opplevelsesverdier (kvalitet) er knytt til naturopplevelse og rekreasjon i stille områder. Det er i støyrapporten ikke gjort beregninger som tegner soner med grenseverdier for stille områder, men vi legger til grunn at lydmiljøet i friluftsområdet ikke endres vesentlig fra o-alternativet til utredningsalternativet.

5.7 Delområde 8 Brenna

Delområdet ligger i nærheten og delvis innenfor planområde og utbyggingsalternativet vil gi arealbeslag eller fysiske endringer som reduserer området. Friområdet avsatt i kommunedelplanen, og som er vurdert med høyest verdi, blir ikke berørt gjennom direkte arealbeslag. Den delen av friluftsområdet som er avsatt til landbruks-natur og friluftsmål blir varig beslaglagt til en ny arealbruk for forsvarets virksomhet (utredningsalternativet).

Flere adkomstmuligheter til området blir fjernet, og området får noe redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger. Vektlegging av visuell virkning tillegges mindre vekt da delområdet ligger i bebygde omgivelser med mange inngrep og at det er ikke venta at visuell virkning er så stor at denne påvirker attraktiviteten i delområdet negativt. Det er ikke funnet endring eller forringelse i form av økt støy i gul sone $L_{den} > 55$ dB (gul sone). Delområdene er mer sårbar for endring i attraktivitet (visuelle virkninger, støy osv.), fordi opplevelsesverdier (kvalitet) er knytt til naturopplevelse og rekreasjon i stille områder. Det er i støyrapporten ikke gjort beregninger som tegner soner med grenseverdier for stille områder, men vi legger til grunn at lydmiljøet i friluftsområdet ikke endres vesentlig fra o-alternativet til utredningsalternativet.

Økt generell aktivitet på orlogsstasjonen vil kunne føre til økt bruksfrekvens i sentrumsnære friluftsområder i Ramsund generelt. Påvirkningen som gjøres i delområdet skjer gjennom et varig arealbeslag av betydning, og fysiske endringer som reduserer området, selv om det mest verdifulle arealet innen delområdet består.

5.8 Delområde 11 Oldervikhalsen – Laslettfjellet

Den visuelle virkningen av tiltaket er for delområdet Oldervikhalsen – Laslettfjellet er vurdert ubetydelig da det er begrensede siktlinjer mellom delområdet og basen og til dels stor avstand til tiltaksområdet.

Ingen arealbeslag etter redusert tilgjengelighet oppstår som følge av utredningsalternativet og o-alternativets funksjon kan videreføres i delområdene, fullt ut. Økt aktivitet på orlogsstasjonen vil kunne føre til en økt bruksfrekvens i sentrumsnære friluftsområder i Ramsund generelt, noe som kan øke ferdselen i friluftsområdet og økt ønske/innsats i med tilrettelegging. En økt aktivitet på Ramnes skyte og øvingsfelt kan ventes også på grunn av økt aktivitet ved Ramsund orlogsstasjon, altså utredningsalternativet, men det er ikke beskrevet tiltak klangs skytefeltgrensen som kan gi endring på tilgjengelighet eller kvalitet for friluftsområdet.

Det er ikke funnet endring eller forringelse i form av økt støy i gul sone $L_{den} > 55$ dB (gul sone). Delområdene er mer sårbar for endring i attraktivitet (visuelle virkninger, støy osv.), fordi opplevelsesverdier (kvalitet) er knytt til naturopplevelse og rekreasjon i stille områder. Det er i støyrapporten ikke gjort beregninger som tegner soner med grenseverdier for stille områder, men vi legger til grunn at lydmiljøet i friluftsområdet ikke endres vesentlig fra o-alternativet til utredningsalternativet.

5.9 Delområde 12 Spannbogen – Sælebota

Den visuelle virkningen av tiltaket er for delområdet Spannbogen – Sælebota er vurdert til opptil noe forringet. Det er begrensede siktlinjer mellom delområdet og basen og til dels stor avstand fra de mest attraktive delene av friluftsområdet ved Spannbogen og Kvitsandneset, til tiltaksområdet. Men avstanden er mindre ved Middagsneset. Området i sin helhet får noe endring i form av visuell virkning i utredningsalternativet. Avstanden til tiltaksområdet er såpass stor at forskjellen mellom o-alternativet og utredningsalternativet blir liten. Noe forringelse vurderes derfor som en konservativ påvirkningsgrad som følge av visuell påvirkning. Det vil ikke skje arealbeslag etter redusert tilgjengelighet som følge av utredningsalternativet og o-alternativets funksjon kan videreføres i delområdene, fullt ut. Økt aktivitet på orlogsstasjonen vil kunne føre til en økt bruksfrekvens i sentrumsnære friluftsområder i Ramsund generelt, noe som kan øke ferdselen i friluftsområdet og økt ønske/innsats i med tilrettelegging. Det er ikke funnet endring eller forringelse i form av økt støy i gul sone $L_{den} > 55$ dB (gul sone). Delområdene er mer sårbar for endring i attraktivitet (visuelle virkninger, støy osv.), fordi opplevelsesverdier (kvalitet) er knytt til naturopplevelse og rekreasjon i stille områder. Det er i støyrapporten ikke gjort beregninger som tegner soner med grenseverdier for stille områder, men vi legger til grunn at lydmiljøet i friluftsområdet ikke endres vesentlig fra o-alternativet til utredningsalternativet.

5.10 Delområde 13 Ramsundet søndre del

Planen fører et noe innsnevret farledsområde forbi Ramsund orlogsstasjon, og på lik linje med anslått økning i aktivitet på 20 % oppå dagens aktivitet, legger vi til grunn en økt sjøtrafikk til og fra framtidens kaiplasser. Området i sin helhet får noe endring i form av redusert tilgjengelighet og endret visuell virkning i utredningsalternativet. Attraktiviteten /opplevelsesverdien og tilgjengelighet knytt til ferdsel på sjøen vil bli noe forringet av nye utfyllinger i sjøen, og større aktivitet ved Ramsund orlogsstasjonen.

5.11 Skadeforebyggende tiltak

Det legges ikke inn skadeforebyggende tiltak i form av bestemmelser med hensyn til friluftsliv. Det er likevel noen tiltak som bør vurderes, spesielt i en optimaliseringsfase/gjennomføring.

- Vurdere bestemmelser om begrensninger av støy i forbindelse med anleggsdrift.
- Vurdere bestemmelser om begrensninger av støy i forbindelse med normal drift.
- Vurdere bestemmelser om begrensninger av støy ved gjennomføring av seremonier på kirkestedet.
- Sikre tilkomst til friluftsområdene Elveneset/Melsbøfjæra og Rambøfjæra ved anlegg og drift av nye løsninger for hovedadkomst.
- Begrense bruk av det kommunale vegnettet i Brennaveien og Arne Wisthus veg til anleggstrafikk eller omkjøring for å skjerme Ramsund skole og barnehage, samt friluftsområde Pulverskogen for økt aktivitet/støy, og tilgjengelighet/trafikksikkerhet.

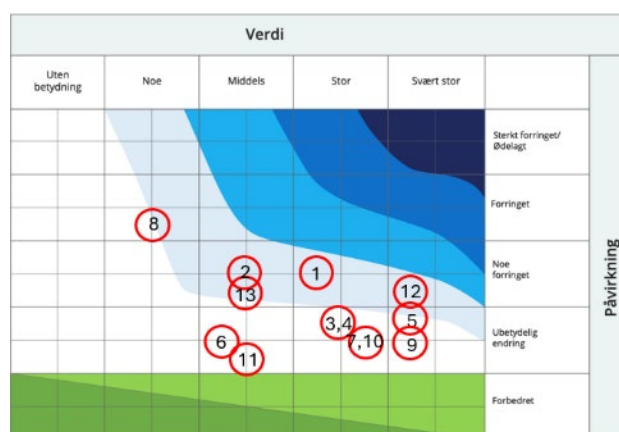
6 Konsekvens

6.1 Konsekvensgrad for delområder

Konsekvens kommer av å sammenstille verdivurderinga med tiltakets påvirkning i en konsekvensvifte for hvert enkelt delområde. Figur 43 på neste side viser konsekvensgradene som følger av ulike kombinasjoner av verdi og påvirkning.

Tabell 8: Forklaring på fargene i konsekvensvifta for delområder.
Alle kategorier hentet fra veileder M-1941 (Håndbok om konsekvensutredning av klima og miljø).

Skala	Forklaring
Svært alvorlig konsekvens ---	Den mest alvorlige konsekvensgraden som kan oppnås for delområdet. Brukes kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
Alvorlig konsekvens ---	Alvorlig konsekvensgrad for delområdet.
Betydelig konsekvens --	Betydelig konsekvensgrad for delområdet.
Noe konsekvens -	Noe konsekvensgrad for delområdet.
Ubetydelig konsekvens o	Ingen eller ubetydelig konsekvensgrad for delområdet.
Noe/betydelig positiv konsekvens + / ++	Forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)
Stor/svært stor positiv konsekvens +++ / ++++	Stor forbedring (+++) eller svært stor forbedring (+++). Brukes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.

Figur 45: Konsekvensvifte

Tabell 9: Oppsummering av verdi, påvirkning og konsekvenser for vurderte delområder.

Delområder	Verdi	Påvirkning	Vurdering	Konsekvens
Elveneset - Melsbøfjæra	Stor	Noe forringet	Endret lydmiljø ved kirken og gravstedet	Noe konsekvens -
Rambøfjæra	Middels	Noe forringet	Fysiske endringer på nærliggende areal ifm. ny hovedatkomst for tyngre kjøretøy	Noe konsekvens -
Ramsund skole	Stor	Ubetydelig endring	Noe visuell virkning. Endret hovedatkomst for tunge kjøretøy kan føre til forbedring i tilgjengelighet	Ubetydelig konsekvens o
Ramsund barnehage	Stor	Ubetydelig endring	Noe visuell virkning. Endret hovedatkomst for tunge kjøretøy kan føre til forbedring i tilgjengelighet	Ubetydelig konsekvens o
Pulverskogen (utvidet)	Svært stor	Ubetydelig endring	Noe visuell virkning Endret hovedatkomst for tunge kjøretøy kan føre til forbedring i tilgjengelighet.	Ubetydelig konsekvens

			Sårbarhet påvist ved anleggstrafikk/omkjøring.	○
Rødholten	Middels	Ubetydelig endring	Ingen påvist konsekvens	Ubetydelig konsekvens ○
Nygård	Stor	Ubetydelig endring	Ingen påvist konsekvens	Ubetydelig konsekvens ○
Brenna	Noe	Forringet	Varig arealbeslag, men arealet med høyest verdi beslaglegges ikke. Visuell påvirkning. Tilgjengelighet, attraktivitet og attraktivitet/opplevelsesverdi noe påvirket.	Noe konsekvens -
Ramsundmarka	Svært stor	Ubetydelig endring	Ingen påvist konsekvens	Ubetydelig konsekvens ○
Rambøheia	Stor	Ubetydelig endring	Visuell påvirkning	Ubetydelig konsekvens ○
Oldervikhalsen - Laslettfjellet	Middels	Ubetydelig endring	Visuell påvirkning	Ubetydelig konsekvens ○
Spannbogen – Sælebota	Svært stor	Noe forringet	Visuell påvirkning, Påvist sårbarhet ved endret lydmiljø	Noe konsekvens -
Ramsundet, Søndre del	Middels	Noe forringet	Visuell påvirkning. Attraktivitet/opplevelsesverdi og tilgjengelighet noe påvirket	Noe konsekvens -
Samlede virkninger	Generelt lave konsekvensgrader i influensområdet, der de fleste delområder får ubetydelig konsekvens. Delområdene Elveneset – Melsbøfjæra, Rambøfjæra og Brenna blir sterkest berørt av tiltaket. Arealbeslag, endret lydmiljø, og økt aktivitet og fysiske endringer kan gi miljøendringer, vurdert til noe negativ konsekvens. Det er også negative påvirkninger i delområdene Spannbogen-Sælebota og Ramsundet søndre del på grunn av visuell påvirkning, endret lydmiljø og økt aktivitet, vurdert til noe negativ konsekvens.			

6.2 Usikkerhet

Det er noe usikkerhet rundt mulighetene for styring av støyende virksomhet i anleggs- og driftsfase, og rundt behov for anleggsvei/omkjøringsalternativer ved anleggsdrift ved endring av hovedatkomster. Kunnskapsgrunnlaget for friluftsliv vurderes som godt. Det anbefales at utstrekningene i delområde 2 Rambøfjæra, delområde 5 Pulverskogen, samt delen av delområde 8 Brenna med høyest verdi, blir registrert og ajourført i datasettet kartlagte friluftsområder, i samsvar med funn gjort i denne utredningen.

7 Samlet oversikt over verdi, påvirkning og konsekvens

De kartlagte friluftsområdene i plan- og influensområdet blir omtalt under. Verdien er vurdert etter verdikriteria gitt i Miljødirektoratets veileder. Basert på registreringene i delområdene er det gitt en verdi for hvert enkelt delområde. Verdikategoriene spenner fra *middels verdi* til *svært stor verdi*, illustrert i verdikart, figur 13.

Påvirkningsgrad i hvert enkelt delområde er gjort rede for i kapittel 5, vurdert etter kriterier gitt i Miljødirektoratets veileder. Basert på tiltaksbeskrivelsen, og med henvisning støyutredningen er delområdene er det gitt en beskrivelse av påvirkning for hvert enkelt delområde. Påvirkningsgrader er vurdert i spennet *ubetydelig endring* til *noe forringet*, som er lave påvirkningsgrader.

Konsekvens bygger på en sammenstilling av alle konsekvensgradene fra de ulike delområdene. Samlet konsekvensgrad er vurdert til *noe negativ konsekvens* for friluftslivet. Det er påviste konsekvenser for delområde 1 Elveneset – Melsbøfjæra, delområde 2 Rambøfjæra og delområde 8 Brenna. Disse delområdene er lett tilgjengelige friluftsområder i sentrum egnet for lek, vassdrags-, -strand og fjæreaktiviteter, den ene nær Ramsund kirke og gravsted. Sentrumsnære friluftaktiviteter er tett vedt sammen med nærmiljøet i Ramsund og det er lagt vekt på områdets verdi i et mindre tettsted der bruksfrekvensen, relativt sett og målt mot andre områder lokalt gjør områdene verdifulle.

Inngrep i utredningsalternativet målt mot o-alternativet er ganske små. Økt aktivitet og fysiske endringer kan gi miljøendringer som for brukeren oppleves som miljøskade og har ført til høy vektlegging av endret lydmiljø. Tiltakshaver bør vurdere skadeforebyggende tiltak med tanke på støy i anleggs- og driftsfase. Sårbare tidspunkter er på natt/helg/helligdager og ved gjennomføring av seremonier på kirkestedet.

Det er også påvist konsekvenser for delområde 11 Spannbogen- Sælebota og delområde 12 Ramsundet, søndre del. Visuell påvirkning, endret lydmiljø og økt aktivitet er målt mot o-alternativet, ganske små. En del av påvirkningen fra Forsvarets aktiviteter i Ramsundet er allerede innførte restriksjoner gjennom forbudsområdet som er regulert av sikkerhetsloven. Det presiseres at dette ikke er en innskrenking som følge av utredningsalternativet, og skal følgelig ikke vurderes som en konsekvens i denne utredningen. Vi har dette restriksjonsnivået likevel med oss da vi har lagt oss på en konservativ påvirkningsgrad.

Tabell 10: Sammenstilling av konsekvens for delområder og samlet konsekvens for friluftsliv

Delområder	o-alternativet	Utredningsalternativet
Elveneset - Melsbøfjæra	o	-
Rambøfjæra	o	-
Ramsund skole	o	o
Ramsund barnehage	o	o
Pulverskogen (utvidet)	o	o
Rødholten	o	o
Nygård	o	o
Brenna	o	-
Ramsundmarka	o	o
Rambøheia	o	o
Oldervikhalsen -Laslettfjellet	o	o
Spannbogen – Sælebota	o	-
Ramsundet, Søndre del	o	-
Samlet vurdering	Ubetydelig konsekvens	Noe negativ
Begrunnelse for konsekvensgrad		Lave konsekvensgrader. 5 delområder med konsekvensgrad noe negativ (-)
Rangering	1	2